Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

J. Roland voorzitter
Goedenavond dames en heren, een

1 Opening door de voorzitter

J. Roland voorzitter
gedeelte zit weer thuis en wat mensen zitten in de collegekamer. Ik heet u allen welkom op de vergadering van de Commissie Algemene Zaken en Middelen op maandag 29 november 2021. Normaal zeg ik er dan bij 'hier in de raadszaal in Kerkrad', maar het is gedeeltelijk in Kerkrade en de rest in de huiskamer. Afgemeld voor deze vergadering zijn mevrouw Puts en de heer Piefer. De griffier zal zo meteen een lootje trekken en dan stel ik voor dat we de eerste termijn afhandelen volgens het lootje, omdat we met elkaar afgesproken hebben dat er in de eerste termijn geen interrupties mogen plaatsvinden en we in de tweede termijn gebruik maken van het opsteken van handjes. Dan kunnen er namelijk meerdere sprekers eventueel aan het woord komen. Dus in de eerste termijn gaan we volgens de volgorde en de griffier heeft het nummertje getrokken. Wie is de gelukkige? De heer Rozema, Ons Kerkrade. Dan beginnen we bij ons Kerkrade, daarna SP, dan het CDA, de VVD. Op de hoek de Ouderenpartij. BurgerBelangen, Partij van de Arbeid en we eindigen aan de andere kant met Lokaal Alternatief en zijn we het rondje rond. Dat was het agendapunt opening en

3 Spreektijd voor het publiek

J. Roland voorzitter
zal ik dit opslaan en verwijder. We gaan naar het vragenuurtje en de spreektijd voor het publiek. Niemand had zich daarvoor gemeld. We gaan over tot het vaststellen van de agenda. Vandaag is er een motie binnengekomen via iBabs. Ik

4 Vaststelling van de agenda

J. Roland voorzitter
stel voor - als iedereen daarmee akkoord gaat - om dit als agendapunt elf te behandelen. Ik

5 Vaststelling van de besluitenlijst commissie AZM 5 oktober 2021

J. Roland voorzitter
zie geen handje c.q. handje, dus dan zij dat zo. Dan zijn we aangekomen bij punt vijf: de vaststelling van de besluitenlijst van de commissie Algemene Zaken en Middelen. Voorzitter, we hebben een handje. Sorry, ik was te snel en zat op een ander scherm.

4 Vaststelling van de agenda

J. Roland voorzitter

Even kijken, de heer Geers heeft zijn handje opgestoken. Meneer Geers, ik neem aan dat het nog over de vaststelling van de agenda gaat. Sorry, ik was te snel. Ik zat op een ander scherm. Even kijken. Ik weet niet wie het handje opstak.

Fractie Burgerbelangen

Oh, de heer Geers heeft het handje opgestoken. Meneer Geers, ik neem aan dat het nog over de vaststelling van de agenda gaat. Ja, klopt. Ik zie de motie nu pas. Het gaat om de motie omtrent de stemhulp, begrijp ik? Ja. U begrijpt natuurlijk ook dat dat niet in onze fractie is voorgesproken en dus vind ik het wel lastig om daar inhoudelijk op dit moment iets van te vinden.

J. Roland voorzitter

Het is de Commissie. De motie zal worden voorgelezen. U kunt deze nog ten alle tijden mee terugnemen naar uw fractie. U hoeft daar niet vandaag een besluit over te nemen. Prima! Dan laten we het zo: dat wordt agendapunt elf. U heeft dan nog ruimschoots de tijd om dat met uw fractie te bespreken,

5 Vaststelling van de besluitenlijst commissie AZM 5 oktober 2021

J. Roland voorzitter

meneer Geers. Goed, dankjewel voor uw inbreng. We gaan nu over naar agenda punt vijf: de besluitenlijst van de Commissie Algemene Zaken en Middelen van vijf oktober 2021. Heeft daar iemand op- of aanmerkingen over?

6 Ontwerpbesluit inzake Tarievennota 2022

J. Roland voorzitter

Niet. Dan gaan we naar het eerste ontwerpbesluit en dat is inzake de tarievennota. Dames en heren, met de in achtneming van de geldende wet- en regelgevingen, het heffen van de gemeentelijke belastingen, de heffingen en leges voor 2021, zijn wij nu op het punt aangekomen dat we in de volgende vergadering van de raad een besluit over moeten nemen. Aanwezig is daarvoor wethouder Bejas en de heer De Waal, beide van uit huis. Ik vraag wethouder Bejas: wilt u daar nog een aftrap op geven of kan het in de ronde? Wethouder Bejas, aan u het woord. Voorzitter,

H.J. Bejas wethouder

ik denk dat u duidelijk bent en in de behandeling staat het ook: we brengen de tarieven nu in de raad, rekening houdend met de begrotingsbedragen die de raad jongstleden in november heeft vastgesteld. Dank u. Alsjeblieft. Graag

J. Roland voorzitter

gedaan. Dan geef ik het woord aan Ons Kerkrade. Voorzitter,

Fractie Ons Kerkrade

dank u wel. Zoals de wethouder zojuist al aangaf komt de Tarievennota altijd na de begroting. Dat is altijd een probleem: je stelt de begroting vast en dan moet je de tarieven vaststellen. Dus het is heel moeilijk om binnen de tarieven te schuiven. In het verleden hebben we altijd gezegd dat de Tarievennota een soort communicerende vat is. De uitkomst is bedrag x en ik noem maar iets: vijfhonderd euro. Het maakt dan niet uit of je het één keer met vijfhonderd euro vermenigvuldigd of twee keer tweehonderdvijftig, zolang de uitkomst maar klopt. Waarom zeg ik dat? Als we naar de onroerendgoedbelasting kijken, dan gaat deze met één tiende procent omlaag. In de toelichting staat de huizen gemiddeld met drie komma drie procent gestegen zijn. Als ik kijk naar wat er landelijk beschikbaar is, blijkt dat de stijging van de huizen de laatste maanden gemiddeld rond twintig procent en zelfs nog hoger liggen. Wij gaan hier uit van een verhoging van drie komma drie procent voor de waarde van de woningen in Kerkrade, terwijl het percentage op het eerste blad een heel stuk hoger ligt en aan de andere kant wordt de vermenigvuldiging lager. Dit wat betreft de onroerendgoedbelasting. Dan hebben wij het gehad over de afvalverwerking binnen Kerkrade. De vervuiler

betaalt. In Kerkrade wordt er goed gescheiden, maar dat wordt niet beloond met lagere tarieven. Een andere mogelijkheid is er blijkbaar niet, zoals bijvoorbeeld: diegene die het meest vervuilt, betaalt meer dan diegene die scheidt. Iedereen betaalt altijd hetzelfde. Over de hondenbelasting hebben wij aangegeven dat deze niet meer van deze tijd is en dat wij die hondenbelasting het liefst afgeschaft zagen. De parkeergelden, voorzitter, staan bij Ons Kerkrade ook hoog op de lijst: de inkomsten kloppen niet ten opzichte van hetgeen er nu begroot is. Tot zover wat wij in eerste termijn te melden hebben over de Tarievennota. Dank

Fractie SP

u wel. Dank u wel, meneer Rozema, voor uw bijdrage. We gaan luisteren naar de bijdrage van de SP. Voorzitter, goedenavond. Ben ik te verstaan? Luid en duidelijk te verstaan, mevrouw Wevers. Dat is goed, fijn! Ons Kerkrade heeft er net ook al een opmerking over gemaakt, maar ik ben de ratio vergeten waarom wij nu de Tarievennota vaststellen. Dit is toch eigenlijk een farce. Wij hebben de begroting immers vastgesteld die uitgaat van de opbrengst van deze Tarievennota. Stel nu dat we vanavond met z'n allen - een wonder, het is tenslotte bijna kerst - die Tarievennota niet aannemen, wat heeft dat voor gevolgen voor de begroting? Daarop zou ik graag een antwoord op willen van de wethouder. We hebben nog een paar vragen over de OZB. We hebben afgesproken dat de totale opbrengst van de OZB niet zou stijgen en in de nota van toelichting staat: "Individueel kunnen er wel stijgingen en verlagingen plaatsvinden, maar gemiddeld zal de OZB niet stijgen". Verder staat er dat er minder leegstand is bij niet-woningen. "Per saldo daalt het tarief voor woningen en hoeft het tarief voor niet-woningen slechts beperkt te stijgen om zo de opbrengst te behalen." Einde citaat vanuit de nota van toelichting. Als de gemiddelde woningwaarde met drie komma drie procent stijgt, zou het tarief woningen overeenkomstig kunnen worden verlaagd. Er is minder leegstand dus ook nog meer opbrengsten verwachtingen bij niet-woningen. Bovendien is daar een waardeontwikkeling van twee komma twee procent. We hebben daarover drie vragen. Ten eerste: zullen de tarieven die gehanteerd worden in deze Tarievennota tot gevolg hebben dat de totale OZB in 2022 niet hoger zullen zijn dan de OZB opbrengst in 2021? Ten tweede: is de tariefsverlaging bij woningen zodanig dat, ondanks de waardestijging van drie komma drie procent, de totaalopbrengst bij woningen niet hoger is dan 2021? Ten derde: als er minder leegstand is, meer OZB opbrengst en een waardestijging van twee komma twee procent, waarom moeten de tarieven voor niet-woningen dan worden verhoogd? Dan hebben we nog een opmerking. We gaan ervan uit dat het plaatje over VIE per abuis in de Tarievennota is terechtgekomen want we gaan hopelijk toch niet alle publicaties relateren aan VIE. Tenslotte is het goed om jaarlijks het rapport over de lokale lasten van de provincie Limburg te betrekken bij de Tarievennota. Het is belangrijke informatie omdat het duidelijk maakt hoe Kerkrade het doet ten opzichte van de rest van Limburg. Dan had ik even een vraag aan de griffier, maar nu zie ik net dat hij even weg is. Didier, ik weet niet - misschien kan de voorzitter dat ook beantwoorden - hoe we dit praktisch moeten aanpakken, want wij zouden graag dat rapport van de provincie automatisch meegestuurd hebben bij de Tarievennota. Kan dat middels een toezegging of moeten we daar een aparte motie voor indienen. Kan de griffie toezeggen dat dat vanaf nu gebeurt? Daar graag een antwoord op. Ja, ik denk dat ik dit toch ook maar in de eerste termijn doe. Dan nog iets over de woninglast, Voorzitter. Wij hameren daar elk jaar op. De lokale lastendruk voor 2021 is in Kerkrade becijferd op maar liefst achthonderdnegenenzestig euro voor een Kerkraads gezin. Volgens de COELO is het landelijk gemiddelde achthonderdentien euro. Nu staan we dus weer hoog in een lijstje waar je liever laag staat. Achthonderdnegenenzestig euro is ons inziens belachelijk hoog voor een gemeente waarvan het gemiddelde inkomen ver onder het landelijke gemiddelde ligt. We hebben relatief veel armen en veel mensen in de schuldhulpverlening, maar behoren wel tot de topgemeenten als het gaat om lastendruk. Hoe verkopen we dat nu aan de burgers? De VVD roept ongeveer elke vergadering dat we zoveel goede voorzieningen hebben, maar vergeet daarbij wel even dat we voor het bouwen van VIE de OZB zo hoog hebben verhoogd, dat ook al zouden wij het dit jaar willen verhogen, dat niet eens meer kan. Dat is wat wij schandalig vinden, Voorzitter. Wat ook mooi uit het overzicht blijkt, is dat wat we altijd al hebben gezegd: de gemiddelde waarde van de huizen in Kerkrade is laag. Alleen in Heerlen zijn de huizen nog iets goedkoper, terwijl daarentegen de woonlasten in Kerkrade gemiddeld veel hoger liggen. Alleen in Beekdaelen en Voerendaal zijn de woonlasten een paar tientjes hoger, maar daar zijn de huizen dan wel weer anderhalf keer zoveel waard. Leg dat nog maar eens uit aan de mensen. Voorzitter, ik denk dat ik het hier trouwens even bij laat voor de eerste termijn. Dank u wel.

J. Roland voorzitter

Dank u wel, mevrouw Wevers, voor uw bijdrage. De laatste twee onderwerpen die u bijdraagt, hebben niets te maken met de Tarievennota. Ik heb diezelfde bewoordingen ook al gehoord tijdens de behandeling van de begroting een maand geleden. Het gaat vandaag over het goedkeuren, uw fiat geven of informatie ophalen voor het goedkeuren van de Tarievennota. Het gaat niet over uw politiek statement dat diverse zaken volgens

het inzicht van de partij SP niet goed zijn. Ik weet dat u daar nu op wilt gaan reageren. Voorzitter? U mag daar rustig op reageren, maar u hoeft niet meteen in paniek te raken. U krijgt van mij keurig netjes het woord. U mag daar op reageren. Maar nogmaals, de laatste twee vragen hebben niets met de Tarievennota te maken.

Fractie SP

U maakt er ook alleen maar een opmerking over. Voorzitter, we bespreken de Tarievennota. In de tarievennota gaat het over de totale woonlasten. Ik citeer uit de nota van toelichting. Dan kunt u mij toch niet zeggen dat ik een politiek statement maak. Ja, natuurlijk maak ik dat. We zitten toch in de gemeenteraad? In dit geval in de Commissie. We zijn hier toch politiek aan het bedrijven? Tenminste, ik wel. Dan vind ik het zeker heel terecht dat ik zeg dat we hier het hebben over hoge lasten en dat Kerkrade uitblinkt, enzovoort.

J. Roland voorzitter

Het hele verhaal wat ik net vertelde, is absoluut aan de orde want het gaat over de tarieven en over de lasten. Dat begrijp ik, mevrouw Wevers, maar u heeft dit statement ook al eens een keertje gemaakt en - Ja, en? - in de algemene beschouwingen. We zijn nu niet meer bezig met de algemene beschouwingen. We zijn nu bezig met de Tarievennota. Maar u heeft uw zegje gedaan. Ik heb mijn opmerking gemaakt.

Fractie CDA

We gaan nu luisteren naar de bijdrage van het CDA. Dank u wel, mevrouw Wevers. Het CDA. Dank u wel, Voorzitter. Ik wil beginnen met het complementeren van de wethouder en de ambtenaren van de afdeling Financiën. Dit is een helder verhaal. en het is goed dat het weer duidelijk in elkaar steekt. Vooral ook een compliment voor het feit dat de gemiddelde lastendruk niet gestegen is ten opzichte van vorig jaar. Even terugkomend waarop mevrouw Wevers zojuist refereerde: de gemiddelde woonlasten liggen volgens het CDA Kerkrade in vergelijking met andere Parkstadgemeenten niet exorbitant hoger, maar meer gemiddeld. Wat al vaker gezegd werd - ook door de VVD al meerdere malen - is dat het voorzieningenniveau op een behoorlijk pijl is voor een gemeente van onze omvang. Dat wil ik nog even vermeld hebben. Vele zaken zijn uiteraard ook al bij de begroting besproken en hoef ik niet te herhalen. We hebben nog één vraag: in het kader van de omgevingswet wordt melding gemaakt dat er vanaf januari leges geheven worden. Is er een inschatting/indicatie mogelijk over wat dit gaat opleveren? We verwachten daarop niet stante pede een antwoord en zal het ook een inschatting zijn, maar wellicht is het wel mogelijk voor de raadsvergadering.

J. Roland voorzitter

Tot zover deze eerste termijn. Dank u wel, meneer Hölsgens, voor uw bijdrage. U refereerde er zelf al naar: veel zaken heeft u ook al genoemd tijdens de behandeling van de begroting vorige maand.

Fractie VVD

U krijgt antwoord op uw vraag. We gaan door met de VVD. Dank u wel, Voorzitter. De wonderen zijn de wereld nog niet uit, mevrouw Wevers, want we hebben een vraag die in lijn zit met wat de SP zojuist vroeg. We hebben een motie aangenomen over het bevriezen van de OZB last, de last voor de burgers. We zien dat er wordt uitgegaan van een inschatting van de BsGW, de stijging van de waarde van het onroerend goed. Er zit ook nog een inschatting op hoeveel bezwaren er gaan komen en gehonoreerd gaan worden. Daar zit een bepaalde mate van onzekerheid over wat uiteindelijk de opbrengsten van de OZB in 2022 gaan worden. De vraag is: hoe gaan wij ervoor zorgen dat die inschatting zo goed als mogelijk is? Wat gebeurt er als er echt een flinke afwijking gaat ontstaan tussen hetgeen we gaan innen in 2022 en de verwachting - gelijkblijvende lasten - die wij hebben uitgesproken voor de burger? Ik hoor graag van de wethouder hoe we daarmee omgaan. En als dat zou gebeuren, hoe gaan we dat compenseren richting de burgers? De afvalkostenheffing mag wettelijk niet hoger zijn dan de daadwerkelijke kosten. Het is goed dat dat niet stijgt. Er zijn een hele hoop onzekerheden, vandaar dat ik ook begrijp dat we met het huidige tarief doorgaan. Maar ook daar stel ik de vraag: wat gebeurt er als de inkomsten duidelijk hoger zijn dan de kosten die er zijn en er dus een meevaller ontstaat? Gaan we dat in '23 kunnen corrigeren richting de inwoners? Ik voel ook nog wel behoefte om op twee zaken te reageren waar het CDA en de SP aan refereerden. De lastendruk is - zoals door de heer Hölsgens ook gesteld werd - voor de burgers gemiddeld, en zou ondergemiddeld zijn als wij wat minder kwijtschelding zouden hebben. Het zijn de bewoners die niet genieten van die kwijtschelding, die de OZB en lokale lasten dragen. Op zich is dat prima: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Maar om constant te zeggen dat de gemeenten met de laagste inkomens de hoogste lasten hebben, vind ik een heel erg eenzijdig verhaal, zoals u dat zegt. Over het voorzieningenniveau: u zegt dat de VDD dat zegt, maar gelukkig bevestigt de accountant elk jaar dat het voorzieningenniveau zoals wij dat hebben in de gemeente Kerkrade en in een stad van onze omvang, behoorlijk is. Hier in de Commissie is dat ook meerdere malen

J. Roland voorzitter

door de accountant aangegeven. Dat wilde ik nog even benoemen. Tot zover in de eerste termijn. Dank u wel. Meneer Scheeren, ook voor u telt dat u het politiek debat beter kan bewaren tot in de raad. Laten we ons in deze Commissie beperken tot het commissiewerk.

Fractie Ouderenpartij

Dank u wel. Ik luister naar de bijdrage van de Ouderenpartij Kerkrade. Dank u wel, Voorzitter. Ik val waarschijnlijk in herhaling, maar wil toch even teruggaan naar die onroerendezaakbelasting. Naar de bevolking toe is er gecommuniceerd dat die lasten niet zouden stijgen. Ik ben ervan overtuigd dat de gemeente Kerkrade er alles aan doet om haar gedeelte van de totale kosten op peil te houden. Misschien is het ook wel gelijk aan vorig jaar. Maar toch - en dat is ook al gezegd - zou het kunnen zijn dat diverse mensen wel meer moeten gaan betalen. Het is voor mij duidelijk waarom dat zo is, maar als ik deze informatie enkel uit VIA Kerkrade zou hebben, zou ik denken: daar hebben ze me toch weer genept want het is meer dan we moesten betalen. Het is best wel ingewikkeld. Er is minder leegstand. Er wordt meer oppervlakte gebruikt. Daardoor krijg je meer, maar het is een heel gedoe. Willen jullie alsjeblieft nog een keer duidelijk maken aan alle burgers - via VIA Kerkrade of op de site - dat het een samengesteld iets is wat ze gaan betalen en dat Kerkrade niet alleen een vinger in de pap heeft. Wat betreft de hondenbelasting: ik kan hierover alleen maar met mijn hoofd schudden. Wij weten met z'n allen dat de opbrengst van deze belasting voor alles gebruikt zal worden, maar zeker niet voor de honden. Ik vind het heel jammer dat de motie het vorige keer niet gehaald heeft. Realiseer je dat de mensen die een hond hebben, hondenbelasting betalen, daar niets van terugzien en kunnen bedenken waar dat geld dan voor betaald wordt. En als ze het al kunnen bedenken, zullen ze zeggen: "Kijk, wij worden voor het karretje gespannen en is niet comme il faut." Ondanks alles wil ik toch de oproep om of de hondenbelasting af te schaffen of de belasting die naam te geven waarvoor die gebrukt zal worden. Dat zou duidelijker zijn en zou er ook wat meer aan de strijkstok kunnen blijven hangen, want dan zijn het niet alleen de hondenbezitters die dat betalen. Bovendien - en dat wordt waarschijnlijk vergeten - gaan de mensen met een hond wandelen en komen met andere mensen in gesprek. Ze zien andere dingen. We hebben eenzaamheid heel hoog in het vaandel staan in Kerkrade, en dat wordt voor een heel stuk opgelost als je met een hond gaat wandelen. Voor iemand die geen leenhond heeft: probeer het eens met een leenhond en je bent zo aan het praten met iemand anders. De hond brengt dus ook nog een sociaal component met zich mee. En wel zo dat de Wmo waarschijnlijk minder geld hoeft uit te geven aan dingen die daar voorbijkomen. Dus mijn vraag: bekijk het voor volgend jaar of noem het beestje bij zijn naam. Want dit kan niet en is een vlag die de lading niet dekt. Dit was het voorlopig voor wat de Ouderenpartij betreft. Daar moet toch nog eens over gesproken worden, want vanuit onze kant was dit nog niet het laatste woord.

J. Roland voorzitter

Dankjewel, Voorzitter. Mevrouw Fischer, ook aan u moet ik zeggen dat we het over de Tarievennota hebben. U heeft wellicht niet goed opgelet bij het verhaal over de hondenbelasting: de wethouder heeft tijdens de algemene beschouwingen toegezegd om volgend jaar iets aan de hondenbelasting te doen. De moties zijn er weliswaar niet doorheen gekomen, maar de wethouder heeft gezegd dat als de overheid de lagere overheden tegemoet komt, hij iets wil doen aan de hondenbelasting. Maar goed, uw vraag is gesteld en wellicht dat de wethouder er nog even op wil reageren.

Fractie Ouderenpartij

Ik ga luisteren.... Wablieft?

J. Roland voorzitter

Het woordje 'als' beviel me niet. Maar goed, als de wethouder daarop antwoordt zal ik heel braaf luisteren. Heel goed. Ik geef u ook hetzelfde antwoord als wat ik al eerder heb gezegd: we hebben het nu

Fractie Burgerbelangen

over de inhoudelijke behandeling van de Tarievennota en niet over een politiek statement ten aanzien van de hondenbelasting. We gaan luisteren naar BurgerBelangen. Dank u wel, Voorzitter. In de begroting hebben we al een voorschot gezien over hoe deze Tarievennota er ongeveer uit zou zien. We zijn blij dat de lastendruk voor de inwoners niet gaat toenemen en is conform een verzoek wat wij vorig jaar hebben uitgesproken. Voor nu kunnen we heel kort en krachtig zijn: we zijn blij met de voorliggende Tarievennota en kunnen daar voor nu mee akkoord gaan.

Fractie PvdA Kerkrade

Dank u wel, Voorzitter. We gaan luisteren naar de bijlage van de Partij van de Arbeid. Goedenavond, Voorzitter. We kunnen wel van alles roepen en zeggen maar we zijn akkoord. Het is een goed stuk. We hebben het helemaal bestudeerd. Wat onze voorganger ook al aangeeft, de lasten worden niet meer.

Fractie Lokaal Alternatief

Dus bij deze: we gaan akkoord. Tot slot, Lokaal Alternatief, de heer Noël. Dank u wel, voorzitter. Ik wil niet in herhaling vallen, maar vind het toch nog even nodig om terug te komen op het OZB-tarief. Ik wil me, namens onze fractie, aansluiten bij alle complimenten die al gegeven zijn. Er is toch een stukje ongerustheid of de rekening dit jaar toch niet hoger zal zijn dan vorig jaar, wat toch het voornemen is in het kader van de OZB-heffing onder andere. Ik weet dat het een heel complex verhaal is om het juiste tarief vast te stellen, maar als we een beetje terugkijken, zien we dat erin 2020 een OZB-heffing is geweest van dertien komma één miljoen. Vorig jaar hebben we daar in de primaire begroting voor 2021 dertien komma twee miljoen van gemaakt. Er is nog een discussie over geweest of die groter zou moeten zijn. Ik heb nog geen realisatie voor 2021, maar ik kijk wel naar de bijgestelde begroting en die is naar dertien komma vijf miljoen gegaan voor 2021. Als we dat doorrekenen, is er afgelopen jaar een groei van ruim drie procent geweest. Ik weet niet precies waar die groei uit voortgekomen is, maar als ik de primaire begrotingen van vorig jaar met komend jaar vergelijk, zit dat toch een beetje verhuld en verscholen. Ik vraag me af hoe transparant dat is richting de burger. Het is een stijging van twee komma twee procent. Ik zou graag willen weten of die factor/meevaller ermee te maken heeft dat die verhoging er gekomen is. Zit daar toch niet het gevaar in dat de factuur van het OZB voor de burger een stuk hoger zal zijn? Als dat wel zo zou, sluit ik me graag aan bij de vraag van de heer Scheeren: gaan we daarop actie ondernemen om te voorkomen

J. Roland voorzitter

dat er een onevenredige hoge aanslag - in welke zin dan ook - opgelegd gaat worden? Voor zover in eerste termijn. Dank u wel. Goed, dames en heren. Ik sluit hiermee de eerste termijn en gaan we luisteren naar de beantwoording van de wethouder of de heer De Waal. Ik geef in eerste instantie het woord aan wethouder Bejas.

H.J. Bejas wethouder

Hij zal wel aangeven welke vragen de heer De Waal gaat beantwoorden. Wethouder Bejas, aan u het woord. Dank u wel, meneer de Voorzitter. Algemeen moet ik zeggen dat wij in juni - op verzoek van de raad - een sessie hebben gehad waarin we de tarieven allemaal hebben toegelicht: afval, riool, OZB, parkeren. Alles hebben we de revue laten passeren. We hebben ook duidelijk gemaakt hoe het werkt met communicerende vaten. Ons Kerkrade, ik moet toezeggen dat er een stijging is van drie komma drie procent bij de woningen. Wij moeten altijd uitgaan van de exacte gegevens. Als peildatum hebben wij één januari 2020, en dit betekent dat wij gebonden zijn aan de taxaties van de BsGW. De BsGW wordt gecontroleerd door de Waarderingskamer, dus wij kunnen niet anders. Wat doen wij wel in deze gemeente? We stellen de opbrengst vast die we willen hebben. Daar zetten we de taxaties van de woningen en niet-woningen langs, en daar komt een bepaald tarief uit. Dat zijn de communicerende vaten die we toentertijd hebben uitgelegd. Wat Ons Kerkrade zegt over de afvaltarieven klopt: er is een tariefdifferentiatie. Voor de hondenbelasting heb ik - wat de Voorzitter al zegt - een toezegging gedaan in het kader van de begrotingsvoorbereiding: ik zou me sterk maken om die mee te nemen. Waarom zou ik die meenemen? Op het moment dat het Rijk de hondenbelasting afschaft, zullen we er een stukje compensatie voor krijgen. Dan zien we in feite wat de daadwerkelijke kosten zijn voor de honden, en kan je zeggen: "Stel dit eens nader aan de orde." We nemen dat dat dan mee in de begrotingsvoorbereiding en dan is het aan de nieuwe raad om daarmee om te gaan en kunnen we dat ook tackelen. Tegen de SP kan ik zeggen dat u er gerust vanuit mag gaan uitgaande van de opbrengsten die we nu hebben en rekeninghoudend met proceskosten en met leegstand, we er niet veel naast zullen zitten. Maar we hebben dat niet altijd in de hand. Je hebt die bureaus allemaal en no cure no pay. Als alles doorgaat zoals het nu is en er geen wetswijziging van het Rijk komt, heb je daar wel een probleem: op het einde van de rit zal je dan minder opbrengst hebben dan wat er nu staat. Het kan ook zijn dat door diverse verbouwingen en uitbreidingen dit in 2022 meer is. De heer De Waal zal daar dadelijk op terugkomen, want dit was ook een vraag van de heer Noël: hoe hangt de vlag erbij voor 2021? We hebben het al vaker gehad over de woonlasten. Bij de tariefbespreking hebben we ook gezegd: waarom is Kerkrade nu zo hoog met die woonlasten? Dat komt omdat wij, en de raad, in het verleden besloten hebben om de kwijtschelding voor afval en riool zijnde ongeveer één komma twee miljoen, te dekken door de mensen die wat meer te verteren hebben. Stel, je zou die één komma twee miljoen halen uit het sociaal domein, zou dit betekenen dat die woonlasten met tachtig à negentig euro naar beneden gaan. Dan is het een heel ander verhaal. Maar doordat de raad hiervoor gekozen heeft, kan ik er niets anders van maken. We hebben het ook vaak gehad over de gemiddelde waarde en we zijn ervanuit gegaan dat we geen meeropbrengst willen hebben. Dit betekent dat

als iemand bijvoorbeeld een verbouwing heeft gehad van een ton, iets meer zal moeten betalen dan de ander. We hebben het altijd over gemiddelden, en dat staat ook zo in de stukken. Het CDA heeft gevraagd wanneer de Omgevingswet wat zal opbrengen. Ik kan daar geen indicatie voor geven. Ik weet dat de groep over de Omgevingswet nog bij elkaar komt en misschien kan er gedestilleerd worden wat het ongeveer gaat worden, maar niemand kan nu al zeggen hoe het eruit zal zien in 2022. Dan de opmerking over het afval: wanneer komt er iets meer of minder bij? Wij hebben een egalisatiereserve voor afval en voor riool. Wanneer er substantiële afwijkingen zijn - en die zullen er niet zoveel zijn - wordt dat vanuit de egalisatiereserve toegevoegd. Is er een tekort, wordt dat eruit onttrokken. Ik denk dat ik alle vragen gehad heb. De hondenbelasting heb ik ook toegezegd. Ik hoor anders wel, Voorzitter, welke vragen

J. Roland voorzitter

ik nog niet beantwoord heb. Ik neem aan dat nu de heer De Waal aan de beurt is om nog vragen te behandelen. Tenminste, u zei dat de heer De Waal nog iets zou toelichten. Ik geef het woord aan Mike de Waal.

Fractie SP

Ik zag nog een handje van mevrouw Wevers: een interruptie of een vraag? Stelt u de vraag nu aan de wethouder? De wethouder heeft onze vraag niet beantwoord, of hij heeft hem verkeerd begrepen. Ik heb niet gevraagd of de hoogte van de tarieven en de begroting klopt, maar wel: stel dat wij de Tarievennota nu niet vaststellen, welke gevolgen heeft dat voor de begroting? Kan de wethouder ook uitleggen waarom wij de Tarievennota na de begroting bespreken? Dit is toch een farçe? Ik bedoel, waar hebben wij het over als we dit zo doen?

H.J. Bejas wethouder

Of zie ik dat verkeerd? Wethouder, nog even twee vragen van mevrouw Wevers. Daar kunt u wellicht antwoord op geven. Het is jammer dat de SP als we uitleg geven - ook in juni is dit zo geweest en daar zat de accountant nog bij - over hoe het allemaal in zijn werk gaat, niet luistert of wil luisteren. Ik moet u teleurstellen. Op het moment dat u de Tarievennota niet goedkeurt, kunnen wij geen tarieven heffen. De raad beslist dit en wij moeten dat publiceren. Als de raad nu de Tarievennota niet goedkeurt, heb ik geen poot om op te staan en kan ik niets uitvoeren. En de andere vraag... Voorzitter.

J. Roland voorzitter

Mevrouw Wevers, handje opsteken zoals het hoort. De wethouder heeft antwoord gegeven op uw vraag. Als we de Tarievennota niet goedkeuren - het gevolg wist u al - kan er niets gehefd worden en kunnen er geen salarissen betaald worden enzovoort. We hebben dan ook geen inkomsten. De wethouder heeft u dat al vaker uitgelegd.

Fractie SP

Ik ben uw tweede vraag even kwijt, dus als u deze even herhaalt, geeft de wethouder daar ook antwoord op. Welke gevolgen heeft de Tarievennota in deze vorm voor de begroting? Er kunnen toch altijd andere bedragen worden ingevuld en moties worden ingediend. Ik snap ook wel dat als je hem helemaal afkeurt, dit gebeurt. Maar hebben wij nog wat te zeggen over de tarieven? Want anders kunnen wij er net zo goed niet over praten. Dat vraag ik omdat we de begroting al hebben vastgesteld. Dus als wij zeggen: doe die hondenbelasting toch maar

H.J. Bejas wethouder

of wat u daar heeft gedaan, wethouder, klopt niet, wat gebeurt er dan? Op het moment dat u het nu niet eens bent met de OZB- of afvaltarieven, zal ik met een nieuw voorstel moeten komen in december en moet er een nieuw tarief worden vastgesteld. Dat is één. Bij de tarieven is er altijd het probleem van het zogenaamde kip- en ei verhaal. De gegevens krijgen wij ten vroegste in oktober/november van de BsGW. De Rijksleges krijgen wij pas in december. Eind november kan je dan zeggen: "Dit zijn de leges die we moeten hebben." Dan kan je ook pas die Tarievennota maken, met als uitgangspunt de opbrengst die je graag wil hebben. Stel, wij zeggen dat we in Kerkrade graag een opbrengst willen hebben van dertien miljoen, en de taxaties X of Y zijn, krijg je die [onhoorbaar 00:43:08]. We moeten ook de tarieven van de Rijksleges vaststellen, dat doen we nu, maar die komen altijd pas eind november. Het in oktober gelijktijdig kunnen vaststellen van de begroting en de Tarievennota, is een utopie.

J. Roland voorzitter

Dan zou je wel eens van een koude kermis kunnen thuiskomen. Duidelijk, wethouder. Dat gaat niet.

M. de Waal ambtenaar

We gaan door naar de beantwoording van de heer De Waal. Meneer De Waal, aan u het woord. Goedenavond. De wethouder heeft, denk ik, al heel veel vragen beantwoord. Er werd nog een opmerking gemaakt over het plaatje van VIE. Dat hoort bij de huisstijl en vandaar dat die ook in de Tarievennota voorkomt. Als dat anders moet, horen we dat graag. Door de SP werd er gevraagd naar het rapport van de lokale lasten van de provincie. Dat rapport verschijnt meestal pas medio maart ongeveer van het volgende jaar. Dus we zullen rond medio maart 2022 pas dat rapport krijgen over 2022. Zij verzamelen eerst van alle Limburgse gemeentes de gegevens en tarieven die daadwerkelijk zijn vastgesteld en maken dan een rapport daarvan. Het lukt niet om dat tegelijk aan te bieden, dat rapport komt altijd later en het automatisch meesturen met deze nota gaat dus niet. De onzekerheid bij het vaststellen van de tarieven heeft de wethouder ook al uitgelegd. Er zijn altijd wat fluctuaties nodig. Het is een doorlopend proces. Afhankelijk van bezwaar en beroep worden taxaties aangepast. Het kan mee- of tegenvallen. In de regel doen we er alles aan om de afwijkingen zo klein mogelijk te laten zijn, maar we hebben dit niet altijd in de hand. Door Lokaal Alternatief was er gevraagd naar de afwijking primair tot primair. Dat zijn altijd momentopnames in de tijd. De behaalde opbrengst is de netto opbrengst, en dit wil zeggen dat een aantal posten ook aanslagen krijgen voor de eigen panden. We moeten ook rekening houden met bezwaar en beroep en met oninbare debiteuren. Bij de tariefstelling houden we daar al wel rekening mee, maar op het moment dat daar wat meer duidelijkheid over komt, gaan we de budgetten bijstellen. Dat verklaart voor een deel de afwijking. Ik meen dat er voor '21 al een verhoging van het tarief was ingecalculeerd.

J. Roland voorzitter

Volgens mij heb ik dan de rest van de vragen beantwoord. Ik weet niet of de vraag van de heer Scheeren beantwoord is. Ik zie hem 'nee' knikken. De heer Scheeren had een vraag gesteld over - als ik hem goed samenvat en anders moet de heer Scheeren mij maar corrigeren -

M. de Waal ambtenaar

hoe een meevaller verrekend wordt bij de burgers? Op het gebied van afval loopt alles via de reserve afval. Als daar een meevaller zou zijn, gaat dat in eerste instantie de reserve in en kan dat het jaar daarna bijvoorbeeld gebruikt worden om het tarief wat lager te laten zijn. Tenzij er dan weer andere ontwikkelingen zijn waarmee rekening moet worden gehouden. Dat is natuurlijk ook zo. Bij de OZB is er geen reserve. In de regel loopt dat mee met het rekenresultaat en krijgt het dan een bestemming. Het kan zijn dat het in de algemene reserve wordt gestopt. Het zou ook kunnen dat er bestuurlijk besloten wordt om dit terug te laten vloeien naar de burger, maar dat is aan de raad om daarover een besluit te nemen.

J. Roland voorzitter

Was dat het antwoord, meneer Scheeren?

Fractie VVD

Ik zie het handje nog in de lucht. Toch nog even een verhelderende vraag in deze. De heer De Waal sprak als eerst over de afvalstoffen. Het is helemaal helder hoe de egalisatiereserve werkt en die reserve is op dit moment redelijk positief. Mijn vraag was aan u en waarschijnlijk ook aan de wethouder omdat die daar politiek iets van moet vinden: als die egalisatiereserve fors oploopt, is er dan een toezegging dat dit resulteert in lagere tarieven voor volgend jaar? Dan de vervolgvraag. U zegt dat als de OZB-tarieven te hoog blijken, dit mogelijks naar de algemene reserve gaat. Dat is de kern van de vraag. We hebben de burger beloofd - met mooie artikels in het Stadsjournaal - dat de lasten gelijk blijven. Er is een risico aanwezig en is ook door meerdere partijen benoemd: als blijkt dat - ondanks alle goede inschattingen die door de BsGW gedaan worden - aan het eind van het jaar er toch een forse afwijking is, hoe zorgen we ervoor dat dit terugvloeit naar de burger zoals we beloofd hebben? Dit is ook een politieke vraag die de heer Bejas waarschijnlijk moet beantwoorden en niet de heer De Waal. Maar ik wil een concrete toezegging horen over wat er gaat gebeuren. De kans dat er iets afwijkt, is in deze volatiele markt - vooral in de huizenmarkt - behoorlijk aanwezig.

J. Roland voorzitter

Dat is de kern van de vraag die de VVD stelde. Meneer Scheren, volgens mij beantwoorden wij altijd politieke vragen en doet de wethouder zijn werk. En niet meer dan dat. Wethouder, Marc, kunnen jullie even reageren?

H.J. Bejas wethouder

Maar niet politiek want dat doen wij. De heer Scheeren maakt een opmerking: wat doen we met een forse afwijking? Ik durf te zeggen dat die er niet zal zijn. Ik weet ook niet waar hij die wijsheid vandaan haalt, met

alle respect. We weten wat de opbrengst zal zijn van het tarief maal de waarde van de woning. Stel, er zijn hele gekke zaken waarbij ontzettend veel mensen bezwaar aantekenen, zullen wij eerder het probleem van een meeropbrengst hebben. Ik houd u op de hoogte als de vierde kwartaalcijfers er zijn, maar ik zie absoluut geen forse stijging ten aanzien van het geraamde. Ik zal ook gelijk aangeven wanneer dat wel zo is, maar ik twijfel er heel erg aan.

J. Roland voorzitter

Ik dank u. Goed, dames en heren, dan wil ik hiermee de beantwoording van de eerste termijn ook afsluiten. Ik heb meegeluisterd en volgens mij zijn er geen vragen meer open zijn. Is er behoefte aan een tweede termijn? We wijken dan af van het rondje en gaan we het handje opsteken. Ik zie een lijfelijk handje van mevrouw Wevers

Fractie SP

en geef ik nu het woord aan mevrouw Wevers. Voorzitter, dank u wel. Even wat reacties op wat er in de eerste termijn allemaal aan bod is gekomen. Even twee opmerkingen richting u, Voorzitter. De wethouder kan niet over zijn graf regeren en om de Ouderenpartij te verwijten dat ze niet opgelet hebben, is wat voorbarig want we weten niet eens of deze wethouder er dan nog zit. Ik weet niet wat u nu ineens heeft met die politieke statements,

J. Roland voorzitter

daarvoor zijn wij toch hier? U mag politieke statements over veertien dagen in de raad maken. We zijn hier in een Commissie en gaan we debatteren over diverse dingen. Uw politiek statement, of u het wel of niet eens bent en hoe u het wil doen, doen we in de raad. Dat is gebruikelijk. U weet zelf hoe ik in mekaar zit: ik zal u nooit verbieden om een opmerking te maken. Maar ik wil hier vandaag niet vier uur discussiëren en in de raad nog eens vier uur. Dus laten we de politieke statements alsjeblieft daar neerzetten

Fractie SP

waar we het moeten neerzetten. Voorzitter, dat zou ik met alle plezier doen, maar volgens mij hebben wij in de verordening het volgende vastgesteld: er moeten minimaal twee partijen zijn om het te bespreken in de raad.

J. Roland voorzitter

En als wij daar alleen staan, hebben we helemaal niets meer te zeggen in de raad. Dat is één. Twee... Mevrouw Wevers, we moeten straks over veertien punten gaan besluiten. Als u had opgelet bij de inleiding, had u gemerkt dat Ons Kerkrade al met drie zaken niet akkoord gaat. Het zal dus ten alle tijde een bespreekstuk worden.

Fractie SP

Dat moet u toch ook aanvoelen? Nee, dat voel ik niet. En waarom niet? Omdat we net al geconcludeerd hebben dat instemmen met de begroting ook instemmen met de Tarievennota betekent.

J. Roland voorzitter

Wat is me dat nu? Dit is waar het de hele tijd over gaat. Mevrouw Wevers, dat is niet zo. Hoezo niet? Bij de Tarievennota kan iedere partij op ieder punt zeggen of ze het er al dan niet mee eens zijn. In de toelichting heeft de hondenbelasting, de parkeerbelasting, enzovoort gezien. Al die dingen worden apart in stemming gebracht tijdens de raad en dan kan u zeggen: "Ja, ik ga akkoord. Nee, ik ga niet akkoord." Met de begroting is het anders: daar keuren we in één keer

Fractie SP

de hele begroting goed. Dit is een andere werkwijze. Nu begrijp ik wat u bedoelt. Sorry! Ik snap dat u daarvan moet zuchten. Ik moet er zelf ook van zuchten. U wilt zeggen dat we al die punten straks in zijn totaliteit

J. Roland voorzitter

afzonderlijk langsgaan?

Fractie SP

Als u het stuk gelezen had, ieder beslispunt wordt genoemd in het stuk. Ja, dat is waar. Maar ik heb me vooral gericht op de nota van toelichting, de tarieven en de veranderingen daarvan en dat is mij ontgaan. Als we het zo doen, wordt het sowieso een bespreekstuk en kunnen we het er tegen die tijd nog eens een keer over hebben. Mijn probleem blijft wel een beetje staan, maar daar mag de wethouder zo meteen nog iets op

zeggen. Ik begrijp zijn logica waarom hij niet eerder met de Tarievennota kan komen, maar ik vind het eerlijk gezegd in z'n totaliteit toch wel een beetje overdreven geschetst. Want het is natuurlijk niet zo dat je geen enkel besef hebt van wat je mogelijk het jaar daarop extra zou willen binnenhalen. Je hebt een grove raming. Je hebt de jaren daarvoor. Je weet in principe wat je misschien zou kunnen verhogen en verlagen, dus je kunt daar best een reële inschatting van maken. Het zou toch een stuk fijner zijn als je dat naar voren haalt, ook al weet je nog niet precies wat er bij de BsgW gebeurt. Dan heb je ook een eerlijker gesprek, want dit voelt een beetje als mosterd na de maaltijd. Ik kan er niets anders van maken. Dan nog even tegenover het CDA en zijdelings ook de VVD. Het CDA zegt dat de bouwlasten wel meevallen. Sorry, maar uw wethouder zegt zelf ook dat ze hoog zijn. De VVD zegt dat het meevalt maar noemt geen bedragen. Ik vind het een beetje raar: als je kijkt naar de lijstjes, staan wij bovenaan. Tussen zevenhonderd en negenhonderd zijn de gemiddelde landelijke woonlasten. Wij zijn één van de armste gemeentes. Het gaat ons om die relatie en wij vinden dat deze hoge woonlasten niet passen bij een gemeente zoals Kerkrade. Als we deze woonlasten in Wassenaar zouden hebben, zou het een heel ander verhaal zijn en zou u mij niet horen. Ik zou dan nog wel andere leuke dingen weten. Daarop zullen wij blijven hameren en wij vinden dat daar naar gekeken moet worden in de toekomst en hoe het gaat met de mensen met de zwakste schouders.

J. Roland voorzitter

Even kijken of ik nu alles heb in tweede termijn. Mag ik daarop even reageren? Als het geen politiek is. Ik ga geen politiek statement maken voor u, maar ook dit is vaak genoeg aan de orde geweest. Ja, en? Nee, luister! Als u iets wilt veranderen, moet u aandragen wat u wilt veranderen. U kan wel zeggen dat het er niet mee eens bent en het onlogisch en onwerkelijk vindt, en weet ik wat allemaal. Maar als u iets wilt veranderen, zal u in een begrotingsvergadering moeten zeggen: "Wij gaan hiermee niet akkoord. Wij willen dit voorstellen en willen het daaruit betalen." Dan voer je politiek. De algemene opmerking die u maakt: "Ik ben het er niet mee eens,

Fractie SP

het is niet leuk", is hier niet op zijn plaats. Voorzitter, A: u maakt een karikatuur van me. B: u spreekt nu niet als voorzitter, maar als lid van Ons Kerkrade. C: ik zit hier niet om beleid te maken. Ik hoef niet te zeggen waar ik elk dubbeltje vandaan haal. Bovendien hebben wij als SP de afgelopen jaren regelmatig voorstellen gedaan waar we het vandaan zouden kunnen halen. Wij hebben niet de huur van Roda verlaagd. Wij hebben niet een megalomaan project van tweeënveertig komma vijf miljoen daar neergezet. Daar zijn we allemaal tegen geweest. Als we dat niet hadden gedaan, hadden we een heel andersoortige begroting gehad en hadden we wel de lasten omlaag kunnen doen voor de mensen. En al zeker hadden we al heel lang die hondenbelasting afgeschaft, want daar hebben we al afgelopen vier jaar moties over ingediend. Dus ja, dan moet u niet zeggen dat wij niet met ideeën komen komen. We komen zat met ideeën, als we de kans krijgen om ze überhaupt op de agenda te krijgen.

J. Roland voorzitter

Dat wou ik dan toch nog even zeggen. Dank u wel dat u hebt mij hebt laten uitpraten. Ik laat u altijd te praten, dat weet u. Het zou niet terecht zijn als ik u niet laat uitpraten. Ik ga er nu ook niet op reageren, want zou ik politiek voeren. Dank voor uw bijdrage, mevrouw Wevers. Ik zag nog een handje van de heer Geers. Inmiddels heeft hij de moed opgegeven. We gaan nog even luisteren naar de beantwoording in tweede termijn

H.J. Bejas wethouder

op nog één vraag van mevrouw Wevers. Wethouder Bejas, aan u het woord. Als de opmerking van daarnet een vraag is over waarom de OZB-lasten zo hoog zijn, dat hebben we ook toegelicht: deze raad heeft er voor gekozen om de één komma twee miljoen aan kwijtschelding voor afval en riool, zes ton [onhoorbaar 00:59:14] dat de mensen die het moeilijk hebben, die kosten verrekenen we met de mensen die het makkelijker hebben. Zij betalen dat in feite. Deden we niet en stel, je haalt die één komma twee miljoen uit de reserves van het sociaal domein, gaan de woonlasten meteen met negentig euro naar beneden en dan zit je bij de laatste. Dat is een bewuste keuze. Als we één komma twee miljoen zouden kwijtschelden - zes ton aan afval en zes ton aan riool - en elders in de begroting

J. Roland voorzitter

zou kunnen wegschrijven, gaan die woonlasten omlaag.

Fractie SP

Mevrouw Wevers. Kort! Nog één korte opmerking die wil daarover even wil zeggen: dit is dus wel ene politieke keuze. Een SP wethouder zou een andere keuze hebben gemaakt, namelijk diegene die de wethouder net zegt. Daar zit een CDA wethouder en die houdt de duim op de knip. Misschien terecht vanuit zijn standpunt gezien,

J. Roland voorzitter

maar dat is wel politiek. Het is een politieke keuze en niets anders. Mevrouw Wevers, dan moet u ervoor zorgen dat u de grootste partij in Kerkrade wordt en dan kan u mee regeren. Dank u wel. Ik wil hiermee dit agendapunt afsluiten en ik constateer

7 Ontwerpbesluit verordeningen 212, 213, 213a en actualisatie kadernota 2021

J. Roland voorzitter

dat dit een bespreekstuk wordt voor de raad. Dank u wel. We gaan over een agendapunt zeven: ontwerpbesluit verordeningen. In de presentatie van de heer Van Vugt van Deloitte Accountants in de Commissie van Algemene Zaken en Middelen van dertien september is ook het onderwerp actualisatie verordening en dergelijke aan de orde geweest. Dit betreft artikel 212: financiële verordening. Artikel 213: de controleverordening en 213a, de onderzoeksverordening. En het daaraan gerelateerde document: Kadernota Misbruik en Oneigenlijk gebruik van het residu statuut. Actualisatie is noodzakelijk in verband met de gewijzigde planning en controlecyclus, de wetswijzigingen, de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college en de algehele actualisatie onderhoud. In nauwe afstemming met Deloitte Accountants heeft deze actualisatie plaatsgevonden.

H.J. Bejas wethouder

Ik geef in eerste instantie het woord aan wethouder Bejas. Daarna zal de heer Van Vugt nog iets vertellen. Daarna gaan we het stuk bespreken. Wethouder Bejas, aan u het woord. Dank u, Voorzitter. U heeft het terecht medegedeeld aan de Commissie: door het wijzigen van de P&C cyclus, zijn wij genoodzaakt om de verhoudingen aan te passen. Daar zit een stukje regulier onderhoud bij, maar het belangrijkste wat er nu bijkomt is in feite de rechtmatigheid. Hiervoor hebben we de heer Van Vught van Deloitte gevraagd om nog een toelichting te geven in de Commissie over wat er allemaal staat te gebeuren in 2022. Op die manier is het voor u duidelijk wat er wijzigt.

J. Roland voorzitter

Voorzitter, mag ik via u de heer Van Vugt het woord geven? Dat mag u. Ik wilde er alleen nog eventjes bij vertellen dat naast de heer Van Vugt, ook de heer De Waal en de heer Gulpen - en deze laatst is voornamelijk voor artikel 213a -

dhr. van Vugt Deloitte Accountants

aanschuiven in deze vergadering. Meneer Van Vught, aan u het woord. Dank u wel, Voorzitter. Ben ik het verstaanbaar? Ja. Dank voor de uitnodiging. Ook fijn dat de verordeningen nu bij u op de Commissievergaderingen staan. U bent ook één van de weinige gemeentes die alvast de verordening actualiseren in verband met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Dat is wat mij betreft hartstikke goed dat u dat tijdig doet. Die rechtmatigheidsverantwoording is een jaar opgeschoven, want die wordt nu naar alle waarschijnlijkheid ingevoerd in 2022. Dus voor de begroting en de jaarrekening over 2022. De behandeling hiervan staat op de agenda van de Tweede Kamer in de tweede week van 2022. Het enige wat nog zou kunnen gebeuren is dat de Tweede Kamer een wijziging doorvoert of in het sterkste geval deze wetswijziging niet goedkeurt. En dan zou er wellicht nog een verandering kunnen optreden, maar daar gaan we op dit moment maar niet vanuit. Hij is eindelijk geagendeerd in de Tweede Kamer en we gaan ervanuit dat die ook vastgesteld gaat worden. Dat betekent dat u in 2022 daarmee te maken krijgt. Het komt er in de kern op neer dat het college in de rechtmatigheidsomissies - die wij nu als accountant aan u rapporteren in onze controleverklaring - de financiële onregelmatigheden - dus als u te maken heeft met het niet naleven van financiële regels - zelf moet gaan toelichten. U bepaalt vanaf welk bedrag het college dit moet gaan doen. Daarnaast krijgt het college ook de verplichting om in de paragraaf bedrijfsvoering wat meer informatie te moeten opnemen over de kwaliteit van de bedrijfsvoering en hoe het gaat met het naleven van die financiële wetten en regels. Om de grens vanaf welk bedrag het college eventuele tekortkomingen

moet rapporteren aan uw raad in die rechtsmatigheidsverantwoording, moet die financiële verordening worden aangepast om de spelregels tussen u en het college duidelijk te maken. Daar is deze actualisatie vooral voor bedoeld. In de voorbereiding hebben wij met de andere organisatie over die wijzigingen gesprekken gevoerd. Daar zijn wij ook bij betrokken en mee geadviseerd. Naar onze opinie ligt er nu een verordening die weer helemaal up to date en actueel is, voldoet aan de eisen die daaraan worden. En ook de invoering - vanaf 2022 - van de rechtmatigheidsverantwoording in de gemeente Kerkrade ondersteunt. Daarom is het ook belangrijk dat dit voor 2022 wordt vastgesteld, want dan weten u - als raad - en het college welke afspraken en spelregels er vanaf die datum gelden en zijn afgesproken.

J. Roland voorzitter

Dit nog even ter duiding van deze financiële verordeningen. Dan denk ik dat alle toelichting voldoende is geweest

Fractie Ons Kerkrade

en ga ik het stuk ter discussie gooien. Ik geef het woord aan Ons Kerkrade. Voorzitter, dank u wel. Wij hebben geen vragen over het stuk zelf. Ik vond daarnet de opmerking van de wethouder mooi: een regulier onderhoud. Ik denk dat wij op meerdere stukken vaker een regulier

Fractie SP

onderhoud moeten plegen. Verder zijn wij akkoord met dit stuk. Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de SP. Voorzitter, wij hebben twee vragen: waarom vervalt bij de oude financiële verordening artikel twee? Dat kunnen we niet helemaal goed begrijpen. Dan willen wij nu alvast aankondigen dat wij het bedrag van tweehonderdvijftigduizend euro waar het college vrij over kan beslissen, nog steeds aan de hoge kant vinden. Wij zullen een motie indienen om dit bedrag naar beneden bij te stellen. Wij vragen nu of er iemand is die die mee wil indienen en dan kunnen we samen in overleg bepalen wat het bedrag dan zou moeten worden. Dan een vraag of opmerking, we weten het zelf niet zo goed. Het gaat over het begrip neutrale bijstellingen: zoals ik het nu begrepen heb staat in de verordening dat het college vrij is dit te doen zover dat geen last geeft voor de begroting. Voorzitter, dat is toch wel een beetje raar. Stel, we hebben besloten om lantaarnpalen met ledverlichting neer te zetten en dat kost één- of tweehonderdduizend euro. Dan blijkt het ineens een stuk goedkoper omdat we maar een helft van de palen neerzetten of zo. Er blijft dan geld over. Mag het college daarmee schuiven naar andere posten - bijvoorbeeld in het sociaal domein storten - of eigenhandig het geld geven aan het muziekconcours? We vinden dat er op z'n minst bij moet staan dat het binnen de posten blijft waar dat zit en dat het niet helemaal over die begroting kan zwerven. Ik weet niet precies hoe we dat moeten duiden. Moeten we eventueel een definitie opnemen voor dat begrip budgetneutrale bijstelling? Anders zou het college voor elke tweehonderdvijftigduizend euro die overblijft of veranderd, kunnen schuiven naar waar ze wil. Ik vind dat we daar als raad iets meer over te zeggen zouden moeten willen hebben houden. We vinden het bovendien belangrijk om te weten wat er met geld van en voor de bewoners gebeurt en dat de raad beslist over de budgetten als daarmee geschoven gaat worden. Dat was het en ik hoor graag wat wethouder Bejas daarvan vindt. Wij snappen ook dat het wel werkbaar moet blijven,

Fractie CDA

maar er zitten wel grenzen. Dat was het, Voorzitter, wat ons betreft. Dank u wel. U krijgt antwoord. We gaan over naar het CDA. Dank u wel, Voorzitter. De reden voor wijziging is duidelijk. De wethouder heeft dit ook aangehaald: door de gewijzigde P&C cyclus. Daarnaast actualisatie en een groot onderhoud. Ik schrok een beetje toen ik de data zag bij de controleverordening en de onderzoeksverordening, daar stond het jaartal 2003. Ik denk dan ook dat dat groot onderhoud dringend en noodzakelijk was. Wat betreft de veranderingen in de rechtmatigheidsverantwoording: wij vinden het een goede zaak dat de rechtmatigheidsverantwoording op het [onhoorbaar 01:10:17] verantwoordingsgrens door de gemeente op één procent is vastgesteld. Die grens wordt gebruikt als [onhoorbaar 01:10:29]. Wij vinden dat prima. Ik denk dat de deskundigen en ambtenaren van de gemeente en Deloitte

Fractie VVD

goede stukken geproduceerd hebben. Wat dat betreft, zijn wij akkoord. Dank u wel, meneer Boumans. We gaan luisteren naar de VVD. Dank u wel, Voorzitter. Ons antwoord lijkt heel veel op dat van de heer Boumans. Ook wij vinden het een goede zaak dat die nota er nu is. Zeker ook voor het naleven - zoals de heer Van Vugt zei - van die financiële wetgeving: het is zwart op wit nu geregeld. Die Kadernota is er nu. Misbruik is een noodzakelijk kwaad. Wij hebben daar geen technische vragen over, Voorzitter en wat dat betreft

Fractie Ouderenpartij

zijn wij ook akkoord met het bijgaand stuk. Dan geef ik het woord aan Ouderenpartij Kerkrade. Dank u wel, Voorzitter. Allereerst, meneer de Groot, hoorde ik u zeggen dat misbruik vanzelfsprekend is? Dat lijkt me stug. Nee. Dat lijkt mij ook stug. Maar het zal een slippertje met de tong geweest zijn. Of ik heb het niet gehoord en dat kan net zo goed. Ik ben gerustgesteld dat het niet zo was. We zijn het eens met de voorgaande sprekers. We zijn het ook eens met punt zeven. Bovendien vinden wij tweehonderdvijftigduizend euro een werkbaar bedrag. Wij denken dat dat precies goed is. Dat wat betreft de Ouderenpartij.

Fractie Burgerbelangen

Dank u wel. Dank u wel. We gaan luisteren naar de heer Geers van BurgerBelangen. Dank u wel, Voorzitter. Het gaat om een aantal technisch en formele aanpassingen die voortkomen uit de rechtmatigheidsverantwoording die vanuit de accountant en onderhoud naar het college gaat. De accountant heeft aangegeven dat alles er goed uitziet en dat was ook onze conclusie.

Fractie PvdA Kerkrade

We hebben hier verder geen op- of aanmerkingen. Dan schuiven we naar de Partij van de Arbeid. Dank u, Voorzitter. Wij hebben ook geen andere opmerkingen. We zijn akkoord met de voorliggende nota/stuk.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u, voorzitter. Dank u wel. Tot slot gaan we luisteren naar Lokaal Alternatief. Dank u wel, Voorzitter. Ook wij gaan akkoord met het voorliggende voorstel. Ik sluit me aan bij de eerdere sprekers. Ik ga het niet allemaal herhalen. Wat betreft de hoogte van het bedrag, zijn wij akkoord. De werkbaarheid moet ook hand in hand gaan met vertrouwen. Het college is niet één persoon maar daar staat een heel team achter.

J. Roland voorzitter

Dat vertrouwen geven we het college. Wij gaan dus akkoord. Dank u wel. Dank u wel, mevrouw Bremen. Wij gaan luisteren naar de beantwoording.

H.J. Bejas wethouder

Ik sluit de eerste termijn af. De wethouder geeft antwoorden op de vragen van de SP. Dank u, Voorzitter. De tweehonderdvijftigduizend euro is een paar keer genoemd en het is des raads welk bedrag men daar wil voor inzetten: of het hoger of lager moet is een raadsbesluit. Ten aanzien van de budgetneutrale bijstelling, en de [onhoorbaar 01:14:28] wil ik even medewerker De Waal even aanspreken die zal aangevuld worden door de heer Gulpen

M. de Waal ambtenaar

als er nog vragen overblijven. Dan geef ik het woord aan de heer De Waal. Dank u, Voorzitter. De budgetneutrale bijstellingen heeft alles te maken met een adequate kredietbewaking. Dat doen we elke dag, zodat er geen geld wordt uitgegeven waarvoor er geen budget is. U moet zich voorstellen dat we te maken hebben met een heleboel wet- en regelgeving. Het is vrij strak gedefinieerd hoe je bepaalde kosten moet zien. Het CBS heeft daar allerlei instructies voor. Het zou dus zomaar kunnen dat er op het diepste detailniveau budget is, maar dat er net de verkeerde CBS-code aanhangt en in dat geval wordt er een neutrale bijstelling gemaakt. En dan gaat er ook iets van een dienst naar derde inhuur. Dit even als voorbeeld. Dat heeft dus alles te maken met een adequate budgetbewaking: er wordt niets uitgegeven waar geen geld voor is. Het is zeker niet de bedoeling dat gelden opeens compleet anders worden ingezet. Op het moment dat dat aan de orde is, is de bijstelling op zich wel neutraal maar gaan we toch andere en nieuwe activiteiten doen en komen we terug naar de raad volgens de spelregels zoals die in de 212 ook zijn vastgelegd. Ja, er kan wat geschoven worden maar dat is niet zomaar een vrijbrief om alles maar te mogen doen. Dan was er nog de vraag van de SP waarom artikel twee kwam te vervallen. Ik denk dat mevrouw Wevers doelt op artikel vijf, waarin was aangegeven dat lid twee en drie van het oude artikel verwijderd zijn. Lid twee is niet meer relevant als gevolg van de afspraken. Dat heeft alles te maken met de werkgroep begroting waarin is afgesproken dat de raad altijd vooraf een besluit neemt op het moment dat het - nu nog - bedrag van tweehonderdvijftigduizend overschreden wordt. Er is dus ook geen reden meer om nu in de begroting te zeggen dat de raad terugkomt met een ander voorstel. Doordat we andere afspraken hebben gemaakt, is dat lid niet meer van toepassing.

J. Roland voorzitter

Dat waren volgens mij de vragen. Goed. Dank u wel. Hiermee wil de beantwoording van de eerste termijn afsluiten. Ik kijk naar mevrouw Wevers: heeft u voldoende antwoord gekregen op uw vragen? U had als enige vragen gesteld. Ja? Mag ik ervanuit gaan dat dit een akkoordstuk voor de raad? Dan mag ik hiermee het stuk sluiten. Ik dank wethouder Bejas, de heer Gulpen, de heer De Waal

8 Ontwerpbesluit APV 2022

J. Roland voorzitter

en ook de heer Van Vugt voor de positieve bijdrage aan deze vergadering. Daarmee sluit ik agendapunt zeven en gaan we over tot agendapunt acht: ontwerpbesluit Algemene Politieverordening, de APV2022. Op zestien december is de huidige APV 2022 vastgesteld en deze is op één januari 2021 in werking getreden. In de nieuwe APV zijn technische verbeteringen, correcties en actualisaties aangebracht die door de VNG zijn voorgesteld alsmede enkele tekstuele aanpassingen. Daarvoor is uitgenodigd de portefeuillehouder en de heer Heijen en mevrouw Gulpen, het nieuwe afdelingshoofd OOV. Zij gaat digitaal aan de vergadering meedoen. Ik zie de heer Heijen in de burgerzaal zitten. Ik geef het woord aan de portefeuillehouder

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

want zij wil nog iets toelichten als ik het goed begrijp.

J. Roland voorzitter

Nee Voorzitter, op dit agendapunt niet. Wat mij betreft mag u gelijk beginnen met de eerste ronde. In de behandelbrief stond dat er wel een toelichting was.

Fractie Ons Kerkrade

Ik ga meteen over tot de eerste ronde en ga ik beginnen bij Ons Kerkrade. Voorzitter, wij hebben dit stuk doorgenomen. Het zijn wat wijzigingen van praktische aard. Dit is een jaarlijks terugkomend iets en wij zijn daarmee akkoord. Dank u. Dank u wel, meneer Moonen.

Fractie SP

We gaan luisteren naar de SP. Mevrouw Wevers neem ik aan. Nee, in deze ben ik aan de beurt. Goed zo, meneer Appels. Sorry! Aan u het woord. Dank u, voorzitter. Naar aanleiding van de verandering van artikel 228 van de woonoverlast - als bedoeld in artikel 151d van de gemeentewet - zouden wij de portefeuillehouder willen verzoeken om artikel twee lid één, namelijk intimidatie van bewoners of derden vanuit een woning of een erf, om de hier genoemde mogelijke bestuursdwang consequent te willen toepassen en wel met eenzelfde vasthoudendheid als ook het Damoclesbeleid wordt toegepast. Dit in verband met meerdere gevallen van extreme overlast binnen onze gemeente, waaruit blijkt dat diegene die de overlast veroorzaakt in de gemeente aanwezig blijft en het slachtoffer vaak verhuist na de intimidatie omdat die de overlast psychische niet meer aankan. En dan ook die kosten voor verhuizing dan maar voor lief neemt. Dat is volgens ons toch de omgekeerde wereld. Als we daar een toezegging in zouden krijgen,

Fractie CDA

zou dat heel fijn zijn. Dank u. We gaan daar straks naar luisteren. Dan schuif ik naar het CDA. Dank u wel, Voorzitter. Ik wil hier een paar positieve zaken noemen en één of twee vragen stellen. Uiteraard positief dat de verordening meer in lijn is met het model van de VNG. Dat zal meerdere partijen verheugen omdat er vaker aan gerefereerd werd. Wat we ook positief vinden - en dat sluit misschien een klein beetje aan bij waar de collega van de SP net over sprak - is dat bij woonlast de burgemeester ook voortaan bij niet-inwoners van de gemeente kan ingrijpen en een gedragswijziging opleggen. Daar hebben we ook een vraag bij: wat is de inschatting dat dit zal opleveren? Hoe was die verhouding tussen niet-ingezetenen en ingezetenen van Kerkrade? Of met andere woorden: is de overlast door niet-ingezetenen van Kerkrade dermate dat we deze wijzigingen veel mogen verwachten? Dan hebben we nog een vraag met betrekking tot lachgas: de constatering is dat de bewijslast moeilijk zal zijn en dat daar zeker de nodige aandacht aan geschonken zal moeten worden. Is er een inschatting hoeveel overlast lachgas op dit moment veroorzaakt? Is het gebruik van lachgas een groot probleem in Kerkrade of valt dat op zich wel mee? Is er de verwachting - omdat men naar de bewijslast heel nauw luistert - dat dit een probleem zal zijn? Bijvoorbeeld: iemand is daar heel erg slim in, zou het kunnen dat de handhaving heel erg moeilijk wordt. Vandaar dat we ook heel erg willen oproepen tot preventie,

Fractie VVD

net zoals dat op andere gebieden ook gebeurt. Dat was het voor zover. Dank u wel voor uw positieve bijdrage. Gaan we luisteren naar de VVD. Dank u wel, Voorzitter. De VVD heeft hier verder geen aanvullingen op en geen technische vragen meer. Ik denk dat het logische en ook goede wijzigingen zijn binnen de hele APV. Dus wij keuren dat goed en zijn akkoord met deze [onhoorbaar 01:23:16]

Fractie Ouderenpartij

Dank u wel. We gaan luisteren naar de Ouderenpartij Kerkrade. Voorzitter, ik was bang dat we het beetje grip wat we op lachgas hadden, kwijt zouden raken, maar dit is gelukkig niet zo. Volgens mij kunnen we het scharen onder daarop lijkende [onhoorbaar 01:23:35]. Die zin staat ergens op bladzijde vijf. Als dit zo blijft, blijft het wel mogelijk om daarop in te grijpen. En logisch: als je een volle ballon hebt en je laat die leeglopen, kan niemand daar nog iets tegen doen. Maar waar mogelijk kan er in ieder geval ingegrepen worden. Voor de rest vinden wij het logische aanpassingen

Fractie Burgerbelangen

en is het erg gemoderniseerd. Dus het kan weer mee. Dank u wel. Dan gaan we naar BurgerBelangen, de heer Geers. Dank u wel, Voorzitter. We zien in deze nieuwe APV een aantal technische verbeteringen, correcties en actualisaties. Wat voor ons belangrijk is, is artikel 228 over het aanpakken van overlast. Zoals u weet, Voorzitter, is dit iets wat onze partij zich heel erg mee bezighoudt en waar wij ons ook hard voor maken. We hebben er dan ook vertrouwen in dat nieuwe artikel ook een oplossing kan bieden in een aantal casussen en we roepen de burgemeester dan ook op om hiervan gebruik te maken indien dat nodig is of een oplossing zou kunnen bieden.

Fractie PvdA Kerkrade

Dat was het, Voorzitter. Dank u wel, meneer Geers. We gaan luisteren naar de Partij van de Arbeid. Voorzitter, ank u wel. Een duidelijk en goed stuk. Ik kan wel in herhaling vallen, maar ik sluit me aan bij mijn voorgangers. En we stemmen vooral in met punt 228.

Fractie Lokaal Alternatief

Dat was het. Wij gaan ermee akkoord. Dank u wel. Dan gaan we tot slot nog even luisteren wat Lokaal Alternatief wil bijdragen. Mevrouw Bremen. Dank u wel, Voorzitter. Ook Lokaal Alternatief heeft verder geen aanvullende vragen en ook wij vinden het goeie veranderingen. Ook het verbod op kamerverhuur, is denk ik een hele goeie ontwikkeling

J. Roland voorzitter

om uitwas te voorkomen. Wij gaan dus akkoord. Dank u wel.

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

Dank u wel. Dan ga ik naar de portefeuillehouder. Dit is een makkie. Dank u wel, Voorzitter. Zo zou ik het niet willen beschrijven. Ik neem alle vragen serieus. Ook zeker de vraag van de SP. Ik meen mij te herinneren dat in de begrotingsbehandeling daar ook vragen over zijn gekomen. Wacht even. Iets klopt bij jullie niet. Horen jullie mij niet? Laten we zeggen dat de kwaliteit niet voldoende is. [problemen geluid 01:26:02 tot 01:26:24] Dan start ik met de beantwoording van de vragen. En met de SP want daar is de eerste vraag gesteld. Uiteraard neem ik elke situatie van overlast zeer serieus. Ik hoef ook niet te vertellen dat het voor sommige mensen psychisch zeer belastend is. [probleem geluid +

SCHORSING

schorsing 01:26:39]

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

Dames en heren, ik heropen de vergadering en geef het woord aan de portefeuillehouder. Dank u wel, Voorzitter, met wat technische problemen, maar we zijn er dan toch. Misschien, als ik lang genoeg praat kom ik vanzelf in beeld maar het is niet mijn intentie om heel lang te praten. De eerste vraag van de SP die mee maant om de zaken zeer serieus te nemen. Dat doe ik ook. Dat doe ik met alle partijen. De SP heeft daar ook vragen over gesteld in de aanloop naar de begroting. Daar ben ik ook uitvoerig op ingegaan. Het is vaak complex. Er zijn altijd meerdere partijen bij betrokken die vaak ook naar elkaar wijzen, en vaak gaat het dan ook om bewijslast over en weer. Maar ik doe er altijd alles aan om voor de persoon een uitweg te bieden. Soms lukt dat en soms minder goed, omdat ik ook te maken heb met wat ik wel en niet mag. Dat heb ik ook in die beantwoording van de begroting proberen uit te leggen. Op individuele casussen kan ik nu helaas in deze vergadering niet ingaan. Het is ook zo dat we er altijd uitvoerig bij stilstaan als wij een feedback geven over de politie- en handhavingscijfers en de woonoverlast. Ook in de voorlaatste commissie, Voorzitter, hebben we dat ook uit de doeken gedaan. Daar zijn ook altijd mogelijkheden om mij daarover aan de tand te voelen. Het CDA vraagt of er voor niet-ingezetenen iets gaat veranderen en of je daar nu ook op kan ingrijpen. Wij denken - met name omdat je nu een aanwijzing kan geven aan eigenaren van woningen die vaak niet-ingezetenen zijn - dat we daar een extra instrument mee in handen hebben en we hen ook kunnen sommeren om aan iets een einde te maken. Daar hebben we al eens recent mee gedreigd - tussen

aanhalingstekens - en dat heeft geleid tot een interventie van de pandeigenaar zelf. Wij denken dat daar wat land te winnen is. Wij hebben niet veel meldingen van lachgas.

J. Roland voorzitter

Dus daar kan ik kort over zijn. Dat waren, Voorzitter, de vragen die ik genoteerd heb. Dat klopt. Ik ga nu aan de Commissie vragen of er nog vragen gemist zijn. Ik denk het niet. Ik denk dat de burgemeester alle vragen netjes beantwoord heeft. Is er behoefte aan een tweede termijn?

Fractie SP

Ja, meneer Appels. Voorzitter, ik ben verheugd te horen dat de burgemeester het consequent wil gaan aanpakken. Ik heb nog even de vraag: pandeigenaren kunnen nu ook gesommeerd worden, maar gaat dit ook gebeuren richting de woningbouwverenigingen? Mensen krijgen nu heel vaak van de woningbouwverenigingen te horen: "Wij kunnen er niets aan doen. We hebben mogelijkheden en geen kansen." Maar nu moeten zij ook erop aangewezen worden

J. Roland voorzitter

om het probleem daadkrachtig aan te pakken.

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

Dus tot zover. Dank u, Voorzitter. Wilt u daar nog kort op reageren, burgemeester? Dan in tweede termijn: de woningstichting werkt met ons samen in de integrale aanpak in de wijken. Dus als er een dilemma is met een huurder van een woningstiching, zitten wij ook heel vaak met de woningstichting samen aan tafel en gaan we kijken naar een oplossing. Ik hoef de woningstichting niet te sommeren. Zij nemen daar hun eigen verantwoordelijkheid in, maar hebben ook vaak te maken met huurders die over en weer zeggen last van elkaar te hebben. Dan moet je ook aan bewijslast doen en dat is heel vaak complex en wordt door mensen als frustrerend ervaren. Meneer Appels, wij zijn daar met de woningstichting

J. Roland voorzitter

steeds op casuïstiek nauw mee verbonden. Dank voor het antwoord en sluit ik ook hiermee de tweede termijn. Mag ik ervanuit gaan dat het stuk als een akkoordstuk naar de raad kan? Meneer de Voorzitter, u heeft uw microfoon uitstaan. Sorry, dat klopt. Ik sluit hiermee de tweede termijn. Mag ik ervanuit gaan dat dit als een akkoordstuk naar de raad kan? Ik zie geen handjes, dus dan is dat bij deze een akkoordstuk. Ik dank de burgemeester en de heer Heijen voor het aanwezig zijn

9 Aanpak vuurwerk 2021-2022

J. Roland voorzitter

voor dit onderwerp. Dames en heren, we gaan over naar agendapunt negen: aanpak vuurwerk. De burgemeester informeert de Commissie AZM voorafgaand aan de vergadering van negenentwintig november aanstaande schriftelijk over de wijze waarop komende jaarwisseling de vuurwerkproblematiek en -overlast binnen de gemeente Kerkrade wordt aangepakt. Door agendering van dit thema bij de commissie aan ZM kan zij eventuele vragen van de commissie AZM beantwoorden. Artikel 172 van de gemeentewet: burgemeester is verantwoordelijk de voor openbare orde. Het vuurwerkbesluit landelijke regels met betrekking tot de toegestane soorten en toegestaan vuurwerk en momenten waarop dit mag afgestoken worden. Artikel 220 APV: de bevoegdheid college van burgemeester en wethouders tot het aanwijzen van eventuele vuurwerkvrije zones. Dat waren de afbakeningen voor dit stuk.

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

Wilt u daar nog van tevoren iets over zeggen, burgemeester? Dank u wel, Voorzitter. Dat zou ik inderdaad graag willen doen, omdat we dat stuk nog op de laatste minuut hebben omgeschreven. Net toen het bijna verzonden was naar u, kwam er een landelijk vuurwerkverbod. Dat kunt ook zien. Het is best wel een uitgebreid stuk waarin we ook nog wat achtergrondinformatie hebben meegenomen die nu niet meer zo relevant is voor deze jaarwisseling. Maar we hebben daarin nog niet kunnen opnemen dat we natuurlijk ook afstemmen met 's Hertogenrade over wat dit nu gaat betekenen. Ik wil vooraf zeggen dat we daarover met 's Hertogenrade in gesprek zijn. U heeft ook in de digitale krant vanmiddag kunnen lezen dat 's Hertogenrade overweegt om ook bepaalde aanpalende straten een vuurwerkverbod op te leggen, zodat we niet

J. Roland voorzitter

een schizofrene situatie krijgen aan de grens. Dat wil ik de Commissie in ieder geval nog meegeven, Voorzitter. Dank u wel. Dank u wel. Ik geef het stuk ter discussie en ga ik luisteren

Fractie Ons Kerkrade

naar de bijdrage van Ons Kerkrade. Dank u wel, Voorzitter. Zoals gezegd, het gaat hier over een landelijke wetswijziging, dus daar hoeven we naar mijn mening niet heel veel over te vertellen. Wel zouden we graag op de hoogte willen gehouden worden over de ontwikkelingen die zich gaan voordoen met discussie die nu met 's Hertogenraad lopen. Wat onze fractie toch nogmaals wil benadrukken -en dat hebben we ook vorig jaar benadrukt toen er het eerste jaar van de pandemie ook een tijdelijk verbod kwam - dat het over een tijdelijk verbod gaat tijdens een pandemie en wij blijven erbij dat het niet mag doorgetrokken worden naar een permanent verbod zonder daar de inbreng van de burgers in mee te nemen. Dus voor dit jaar hebben we er weinig aan toe te voegen, maar komend jaar zouden daar nog geheid andere discussies

Fractie SP

over gevoerd kunnen worden. Dat was het voor ons. Dank u wel. Dank u wel, meneer Struver. We gaan luisteren naar de SP. Voorzitter, wij zijn blij met het afgekondigde vuurwerkverbod en zal u niet verbazen aangezien wij al een paar jaren proberen om in Kerkrade een vuurwerkverbod te krijgen. Uit de evaluatie van de burgemeester met daarin ervaringen van andere gemeenten - waarin er vooral gekeken is naar de werking van die vuurwerkvrije zones - bleek dat er weinig animo voor is. Daar waar het wel gebeurde, werkte het veel grensoverschrijdend gedrag in de hand: "Hier mag het, dus laten we kijken of we bijvoorbeeld ook een lantaarnpaal kunnen omver blazen met een paar voetzoekers." De SP heeft vorig jaar al een motie ingediend voor een algemeen vuurwerkverbod en wij vinden het een veel te gevaarlijke hobby geworden. Elk jaar raken huisdieren zoek doordat ze in paniek raken. Elk jaar zijn er ook weer ziekenhuisopnames omdat mensen de voorzorgsmaatregelen onvoldoende opvolgen. We spreken de hoop uit dat er dit jaar opnieuw niemand in het ziekenhuis beland vanwege toch nog illegaal afgestoken vuurwerk en dat de ervaringen van vorig jaar en dit jaar ertoe zullen leiden uiteindelijk dat we hier in Kerkrade en met de ons omringende gemeentes uiteindelijk tot een algeheel vuurwerkverbod komen.

Fractie CDA

Dat was wat wij hier nog over kwijt wilden. Dank u wel. Dank u wel, mevrouw Wevers. Het CDA. Dank u, Voorzitter. De vraag over wel of niet een vuurwerkverbod is in dit geval voor ons genomen door het landelijke vuurwerkverbod. Wij zijn wel van mening dat we een eventuele discussie over een vuurwerkverbod later - na de pandemie - moeten voeren in plaats van nu, want het is nu niet zo relevant. De vraag naar de afstemming met 's Hertogenraad hoeven we niet meer te stellen, maar u weet dat wij als CDA het natuurlijk heel belangrijk vinden om die afstemming goed vorm te geven. U refereerde er ook al aan, burgemeester, maar er was vandaag een krantenbericht van 's Hertogenraad. Dus er is zeker aandacht voor. We hebben nog een paar vragen die we ook vorig jaar gesteld hebben. Bij het preventieve beleid wordt er een melding gemaakt van voorlichting op scholen door bureau Halt. Onze vraag of eventueel onze oproep zou zijn: doe dit Parkstad breed, met name waar het middelbare scholen betreft, omdat we in Kerkrade niet meer volledig voortgezet onderwijs hebben en we anders toch een flink deel van onze jeugd eventueel in die voorlichting zouden missen. En repressief vinden wij het goed dat wijkagenten en Boa's samen optreden. Het valt en staat met de handhaving. Mocht het zo zijn dat er - eerder ook over gesproken door de SP - buitensporig en overschrijdend gedrag plaatsvindt, valt en staat het met de handhaving om dat meteen in de kiem te smoren. Dus daar is wel de vraag naar aandacht voor de capaciteit van de handhaving.

Fractie VVD

Tot zover. Dank u wel. Dan luisteren we naar de VVD. Dank u wel, Voorzitter. Er is al heel veel gezegd. Laten we vooral het landelijk beleid volgen. Wat betreft de discussie voor de komende jaren, laten we in eerste instantie kijken hoe het landelijk wordt ingericht. Wat wij vooral belangrijk vinden, is dat het lokale vuurwerk wordt voortgezet. Dus preventie aan de voorkant en de laatste dagen voor de jaarwisseling actief op straat aanwezig zijn om in te kunnen grijpen daar waar dat noodzakelijk is. Dat vinden we het allerbelangrijkste. Vorig jaar hebben we - ondansk dat het relatief rustig verlopen is - best wel wat klachten via diverse kanalen gehad over mensen die toch vuurwerk afsteken. Goed dat we daar de tips en tops - zoals het daar zo goed staat beschreven - in meenemen om de bereikbaarheid via die kanalen nog beter te hebben. Ten opzichte van 's Hertogenraad, daar maak ik me weinig zorgen omdat er daar ook een raadsmeerderheid is voor vuurwerkvrije zones. Ik denk dat dat een één tweetje gaat worden en vanzelf losloopt.

Fractie Ouderenpartij

Laten we vooral hopen op een rustige jaarwisseling. Tot zover. Dankjewel. Dan gaan we luisteren naar de Ouderenpartij. Ik ben even aan het bedenken wat ik nu zou zeggen wat nog niet van tevoren gezegd is. Eigenlijk alles al. Alleen ga ik van de gelegenheid gebruik maken, burgemeester: we hebben het er hierover gehad met onze kleinkinderen. Zij hadden nog [onhoorbaar 01:42:53] over van vorig jaar. Er was lichtelijk paniek dat ze dat op de grond niet meer kapot mochten gooien. Ik heb beloofd dat ik dat vanavond aan u zou vragen, dus bij deze.

Fractie Burgerbelangen

[streektaal] Goed, we gaan naar BurgerBelangen. Dank u wel, Voorzitter. Het belangrijkste punt is het landelijk vuurverbod wat in dit stuk staat. Daarnaast zijn ook wij van mening dat alles begint bij preventie. Daar waar vernielingen of iets dergelijks plaatsvinden, moet er ook hard tegen worden opgetreden.

Fractie PvdA Kerkrade

Voor nu is het meeste, denk ik, gezegd en hebben wij er niets op aan te vullen. Dank u wel. De Partij van de Arbeid. Dank u wel, Voorzitter. Alles is al gezegd. We vinden het ook een wijs besluit van het Kabinet om te komen tot een algemeen vuurwerkverbod. Zeker ook in het belang van de zorg die het toch al druk genoeg heeft in deze vervelende situatie waarin we met z'n allen verkeren. We zullen de komende jaren eventjes vinger aan de pols moeten houden.

Fractie Lokaal Alternatief

Maar dat zien we dan wel weer. Dank u, voorzitter. Dank u wel, meneer Franssen. We gaan luisteren naar Lokaal Alternatief. Mevrouw Bremen. Alle vragen en opmerkingen zijn gesteld. Wij zijn blij met het landelijke verbod. We hopen dat de preventie werkt en er geen uitspattingen meer plaatsvinden.

J. Roland voorzitter

We worden wel graag op de hoogte gehouden over de afspraken met 's Hertogenraad in deze. Dank u wel. De burgemeester had al in haar opening gezegd

dr. T.P. Dassen-Housen burgemeester

dat ze u op de hoogte zou houden over de ontwikkelingen met 's Hertogenraad. Ik geef het woord ter beantwoording aan de burgemeester. Dank u wel, Voorzitter. Volgens mij zijn er nog twee concrete vragen van het CDA. Meneer Hölsgens, ik kan niet toezeggen dat andere scholen in andere gemeentes dat Halt-project ook moeten doen. Ik heb daar weinig directe invloed op. Daar wil ik eerlijk in zijn. Scholen kunnen het inkopen bij bureau Halt en ik hoop dat ze zo slim zijn om dat te doen. Laat ik dat als een persoonlijke noot noteren. Mevrouw Fischer van de Ouderenpartij, ik neem dat jullie thuis geen categorie twee of drie vuurwerk hebben liggen. Alle andere dingen mogen het hele jaar door. Dus ik zou zeggen: "Knallen met die erwten." Alle gekheid op een stokje, er is nu een landelijke keuze gemaakt. Ik proef in deze raad, Voorzitter, een verschil van mening over - als dat er niet is - een lokaal vuurwerkverbod. Dat zien we volgend jaar dan wel. Als u de nota goed leest, kunt u zien dat we daarover met de Parkstadgemeentes al overeenstemming hadden bereikt: je moet dat ook niet alleen regionaal doen, want zoiets werkt alleen maar als je dat echt met z'n allen doet. Anders krijg je bij elke grensgemeente - in Nederland dan - weer hele rare verschijnselen. Ik merk dat de raad daarover verschillend denkt, en ik denk dat we die discussie volgend jaar nog een keer over moeten doen. Nu is het niet opportuun. Het is niet aan de orde. Het is belangrijk dat we het vuurwerkproject blijven doen en we daar ook vinger aan de pols houden. Ook dit jaar zal er zeker overlast zijn, omdat mensen zich er toch niet aan houden, huisdieren heel erg bang zijn en er vernielingen plaatsvinden. Het is altijd alle hens aan dek, ook al is er een verbod, het zal niet helemaal weg zijn.

J. Roland voorzitter

Ik denk, voorzitter, dat ik het daarbij mag laten gezien mijn opmerking in eerste termijn. Dank u wel voor de beantwoording. Ik kijk even naar de commissie of er behoefte is aan een tweede termijn.

10 Ontwerpbesluit inzake Terugkoppeling motie onderzoek communicatie

J. Roland voorzitter

Als dat niet zo is, dan kan dit als akkoordstuk naar de raad. Dames en heren, we zijn aangekomen bij het laatste ontwerpbesluit en dat is: de gemeenteraad van Kerkrade heeft op negenentwintig september 2021 de

motie 'onderzoek uitdragen naar een democratisch proces' unaniem aangenomen. Daarin is een opdracht opgenomen voor de griffie met ondersteuning van de afdeling communicatie om een onderzoek te doen. De opdracht, zoals omschreven in deze motie, is in samenspraak met de klankgroep vanuit de gemeenteraad opgepakt. De opdracht richt zich op het inzichtelijk maken van mogelijkheden en daar waar mogelijk is aangegeven hoe deze concreet kunnen worden ingevuld. Alle mogelijkheden nader uitwerken bleek niet reëel en het is dan ook wenselijk dat de raad eerst de richting aangeeft. Het doel van deze bijeenkomst is opiniërend en informerend. De commissie kan zich verder informeren door vooraf of tijdens deze vergadering vragen te stellen. De raad dient uiteindelijk een besluit te nemen. De notitie bevat mogelijkheden, het raadsbesluit bevat dan ook de keuzemogelijkheden. De commissie kan alvast een richting meegeven door een advies te geven aan de raad over het te nemen besluit. En moet er verder iets opgepakt worden? Zo ja, wat dan? De burgemeester is voor dit stuk uitgenodigd, de griffier en mevrouw Loes Vestjens, hoofd van de afdeling communicatie en marketing. Ik had begrepen dat het stuk meteen der bespreking kon,

D.G.M.G. Franssen griffier

maar ik zie al wel een handje van onze griffier. Griffier, ga uw gang. Dank u wel, Voorzitter. Even ter correctie op ht vorige agendapunt: dit gaat niet naar de raad, maar was een memo ter bespreking in de commissie. Dus nog even de conclusie van het vorige stuk aangepast.

J. Roland voorzitter

Verder zou ik zeggen: breng het maar ter bespreking voor de eerste termijn. Dank u. Dank u voor de terechtwijzing en hulp in deze. We doen het toch allemaal samen. Ik ga dit stuk ter beschikking geven en ik begin -

Fractie Ons Kerkrade

zoals ik de hele avond begonnen ben - met Ons Kerkrade. Dank u wel, Voorzitter. Toen we dit een hele lange tijd als Ons Kerkrade aan de man hebben gebracht, hebben we met alle partijen een goede discussie gevoerd en met z'n allen goede ideeën opgebracht. Als je nu het stuk leest, zijn we blij met de opgepakte adviezen, zoals de betere vindbaarheid van de livestream en het verbeteren van de volgbaarheid van de vergaderingen voor de kijkers thuis. We hadden nog wel wat opmerkingen, gekeken naar de aangeboden mogelijkheden in dit stuk. Er wordt nu gesproken over het kiezen van welke communicatiemiddelen er verder moeten worden uitgewerkt en waarnaar er ook een onderzoek bij de burger wordt gedaan. Maar zou het niet beter zijn om eerst bij de burgers na te gaan of er überhaupt wel behoefte is om de gemeentelijke politiek beter te volgen? Dat zou volgens onze mening op nummer één moeten staan in het stuk. Als dat het geval zou zijn, zou het naar onze mening ook het beste zijn dat de vraagstelling zo open mogelijk wordt gehouden. Nu hebben we een paar opties voorgelegd gekregen, maar misschien komen de burgers met frisse nieuwe ideeën waar wij helemaal niet aan denken. Misschien zijn we dan een stuk verder. Van ons mag het ook langer duren dan de eerdere deadline - januari - die we hiervoor hadden afgesproken. We denken dat we het beter meteen goed kunnen doen dan te snel. Gekeken naar de voorgelegde opties, steunen wij opties één en twee. En dat zijn de opties waarbij de hele politiek als collectief kan communiceren. Bij de andere opties twijfelen we daaraan en is het risico aanwezig dat er te veel politiek mee wordt bedreven. Dat was niet onze intentie toen we dit thema hebben voorgelegd. Ik denk dat het voor de gehele gemeentelijke politiek niet juist is en het fricties kan opleveren. We hebben nog wat extra vragen over dingen die in het stuk stonden. De eerste vraag gaat over optie één en gaat over het uitzenden van vergaderingen op televisie. Het genoemde bedrag dat wij als gemeente zouden moeten betalen, hangt daar ook een afgesproken zendtijd aan? Sommige vergaderingen duren korter dan een gemiddeld Meatloaf nummer en dan zouden die kosten wel heel erg hoog zijn als je het zo bekijkt. Dus, zijn die kosten verbonden aan een bepaalde zendtijd? De tweede vraag: in het stuk staat dat voor het uitzenden van vergaderingen op sociale media er nieuwe kanalen voor zouden moeten worden opgezet. Die begrepen wij niet helemaal. Je kan die toch ook uitzenden op de bestaande Facebookpagina en YouTube kanaal. Als dat niet het geval is, horen we dat graag. Als laatste vroeg onze fractie zich af of het mogelijk zou zijn om een vergadering te ordenen op onderwerpen? Daar bedoelen we mee dat of erover een langere tijdspanne, vergaderingen op onderwerp geordend kunnen worden. Alle momenten dat erover bijvoorbeeld VIE, jeugdhulp of andere onderwerpen gesproken wordt, kunnen bundelen. Er zijn veel bewoners die interesse hebben in één specifiek onderwerp. Als je dan de stukken waar erin een vergadering over gesproken wordt zou kunnen bundelen over de vergaderingen heen, denk ik wel dat veel burgers daar baat bij zouden hebben. Maar ik weet niet of dat mogelijk is, dat was een vraag van onze fractie.

Fractie SP

Dat was hem. Dank u wel. Dank u wel, meneer Struver, voor de bijdrage. We gaan luisteren naar de SP. Voorzitter, dank u wel. Een heel fijn onderzoek, goede conclusies en hele mooie voorstellen. De SP vindt dat we de burger op zoveel mogelijk manieren moeten betrekken bij de politiek. Ik kan al meteen op Ons Kerkrade reageren - dat is wel handig als je tweede bent - dat wij het niet eens zijn om eerst weer te gaan onderzoeken wat de burgers zelf willen. Het is beetje onzinnig om burgers te vragen waar ze behoefte aan hebben als ze nog niet weten waaruit ze kunnen kiezen. Je kan dat beter doen als je al een aantal middelen hebt ingezet. Je kan trouwens ook heel mooi zien - dat zit bij het onderzoek - hoeveel mensen de Commissie- en raadsvergaderingen bezoeken. Als je dat wat langer vol zou houden, kan je daar misschien conclusies uittrekken. We vinden vooral dat we daarmee vooral door moeten gaan en niet eerst weer een onderzoek erop los moeten gooien. Laten we gewoon beginnen. De opmerking over drie vier en vijf dat er politiek wordt bedreven, vind ik weer zo'n hele rare want we zijn hier toch politiek aan het bedrijven. We nemen beslissingen hier in de raad en commissies waar miljoenen mee gemoeid zijn en waar burgers direct of indirect last dan wel profijt van hebben. Wat ons betreft, hebben burgers ook het recht om ons aan de tand te voelen en daar vragen over te stellen. We hebben dan ook het recht of misschien zelfs wel de burgerlijke plicht als raadsleden om verantwoording af te leggen voor onze beslissingen. Niet alleen in de vergadering, maar juist in al die opties van drie tot en met vijf. Daar zijn wij heel erg van gecharmeerd en kan je nog eens laten zien wat we gedaan hebben, waarom en wat de andere partijen daarvan vinden. Als je dat beurtelings doet, kan dat volgens mij er alleen maar toe leiden dat steeds meer burgers betrokken raken bij wat we in de gemeente doen. Dus wat ons betreft, gaan we ze allemaal in- en uitvoeren en wel zo snel mogelijk. We zijn van mening dat we niet snel genoeg, laat staan te veel, kunnen doen om burgers bij de lokale politiek te betrekken. Als dat wat meer tijd vergt van ambtenaren en dus ook wat meer geld door bijvoorbeeld extra inzet van capaciteit, is dat maar zo. Dat wat ons betreft wat we hierover nu in eerste instantie te zeggen hebben. Dank u wel, Voorzitter.

Fractie Ons Kerkrade

Ja, ik zie een handje van de heer Struver die wil reageren. U bent uitgesproken in uw eerste termijn, dus hij mag daar nu op reageren. De heer Struver. Dank u wel, Voorzitter. Even kort, ik wil ons standpunt verduidelijken als het gaat over die andere opties. Het gaat er niet om dat wij niet vinden dat er geen politiek gedreven moet worden, maar het gaat erom of je via officiële gemeentelijke kanalen als raadsleden meningen gaat delen. En dan is er een risico dat je een bepaalde frictie op gaat wekken. Naar onze mening denken wij dat je via andere manieren de burgers ook goed kan bereiken zonder dat risico te lopen. Dat is onze mening en dat wou ik even verduidelijken.

Fractie CDA

Dank u wel. Dank u wel voor de verduidelijking. We gaan door naar het CDA. Dank u wel, Voorzitter. Even terugkomend op die behoeftepeiling bij de inwoners: wij delen de mening van Ons Kerkrade en vinden dat we de inwoners niet van tevoren al min of meer een aantal opties moeten voorleggen, maar wat breder moeten kijken naar wat de burger wil. We beseffen wel dat we dan moeten kijken dat het binnen de capaciteit van de griffie blijft. Dat is een spanningsveld wat wij ook wel zien. Maar om een voorbeeld te noemen, als de burger het wil vinden wij ook dat er gekeken moet worden naar printmedia, zoals VAI Kerkrade, het Seniorenblad. Dat als eerste opmerking. Als je kijkt naar wat het belangrijkste doel van de communicatie moet zijn, werden er drie punten genoemd: het besluitvormingsproces verhelderen, het besluit op zich toelichten en de zichtbaarheid of profilering van de raad of de profilering. Het is moeilijk om die te scheiden, omdat ze natuurlijk raakvlakken hebben maar als we daar een keuze in moeten maken, zou het wat ons betreft vooral moeten gaan om die profilering van de raad. Dan de vijf opties die werden voorgelegd, ik wil graag even één voor één kort toelichten hoe wij daarin staan. Optie één: tv, is weliswaar eenrichtingsverkeer en anders dan optie twee omdat er geen rechtstreekse interactie is, maar wij staan daar zeker positief tegenover. De meetbaarheid daarvan vinden wij moeilijk en een open vraag: wij vragen ons af of het meetbaar is hoeveel mensen we via de tv inschakelen. Omdat het moeilijk meetbaar is denken wij dat het ook moeilijk te evalueren is. Los daarvan, zouden wij wel iets zien in een proef wat optie één betreft: kijken hoe het bijvoorbeeld bevalt in de periode september tot en met december 2022. Optie twee: sociale media is prima, zeker ook in combinatie met een aantal verbeteringen die al plaatsvinden, zoals een betere vindbaarheid van de link waar je als kijker op moet klikken om naar de uitzending. Optie drie zien wij minder zitten, en met name omdat wij denken dat de opbrengst en de baten niet helemaal in verhouding staan. Het lijkt ons erg duur voor wat je wilt bereiken en waarschijnlijk gaat het ook de capaciteit van de griffier snel te buiten. Opties vier en vijf zien wij in principe wel zitten. Wat wij in vier bijvoorbeeld positief vinden is - en het wordt misschien ten dele een politiek instrument - is dat iedere partij de gelegenheid krijgt om daar gebruik van te maken. Dus het is goed voor het democratisch proces en het is niet zo dat alleen maar

de coalitie aan het woord komt, maar iedere partij kan daarbij aan bod komen. Hetzelfde geldt voor optie vijf: het is goed dat de raad zich ook laat informeren. Die gelegenheid is er nu ook al door werkbezoeken maar het lijkt ons prima om daar op deze manier invulling aan te geven. Verder wat betreft de kijkcijfers, die zijn op zich redelijk laag. Dus het is best wel interessant om te zien of daar verbetering in plaatsvindt. Als laatste misschien een oproep om ook aandacht te vragen voor de Commissievergaderingen want dat is toch wel waar vaak het politieke debat plaatsvindt en een aantal besluiten zijn vaak in de raad alleen nog maar hamerstukken. Het is wellicht voor kijkers ook juist interessant om het proces dat daaraan voorafgaat mee te krijgen.

Fractie VVD

Daarmee heb ik volgens mij alle punten die ik wilde benoemen genoemd. Dank u wel. Dank u wel uw bijdrage. Dan gaan we door naar de VVD. Dank u wel, Voorzitter. Ik sluit me aan bij de heer Struver en de heer Hölsgens en dat we niet eerst gaan kijken wat de burger daadwerkelijk zou willen. Je moet daar echt de open vraag stellen: op welke manier zou je geïnformeerd willen worden over wat er in de lokale politiek afspeelt? Wij vinden hier met z'n allen in deze commissie en ook in de raad dat wat wij doen het allerbelangrijkste is wat er zo'n beetje in Kerkrade gebeurd, maar uit onderzoek van de stichting Kiezersonderzoek Nederland in samenwerking met de universiteit Twente blijkt dat maar heel weinig mensen echt in lokale politiek geïnteresseerd zijn. Dat is gemiddeld in Nederland minder dan vier procent en daarvan is er maar een klein percentage wat ook daadwerkelijk de tijd neemt om die lokale politiek heel uitgebreid te willen gaan volgen. Dus we gaan niet heel veel inrichten om iets te bereiken wat misschien helemaal niet te bereiken is. Daarom kan je het beter omdraaien en gaan kijken hoe je die mensen die echt geïnteresseerd zijn om die lokale politiek en het debat te volgen, kan bereiken en faciliteren. Ik denk dat we daar op zich al hele goede middelen hebben, maar ook dat we daar niet nu helemaal opnieuw het wiel moeten gaan uitvinden. Er zijn iets meer dan driehonderddertig gemeentes in Nederland die allemaal - ik heb daar een beetje op zitten googelen dit weekend - al onderzoek gedaan hebben naar hoe kunnen we nu die burger beter betrekken bij de politieke besluitvorming? Je ziet daar bewegingen van mensen die weer teruggaan naar televisie en allemaal verschillende methodes. Je ziet ook bewegingen die juist doen wat wij al doen en allang hebben en daar een hele hoop argumenten voor hebben. Kortom, ik geloof niet dat één van die vijf opties de heilige graal is. Wij hebben dus in de fractie ook echt zoiets: laten we nu eerst eens even kijken wat die burger nu wil. Hoe kunnen we die bereiken? Kunnen we niet met hetgeen we al hebben, stappen zetten? Ik vind die twee verbetersuggesties goed, zoals de url verbeteren en op een publieksvriendelijke en eenvoudige manier aankondigen wat er in een bepaalde raads- of Commissievergadering op de agenda staat zodat mensen kunnen inloggen op het moment dat er voor hun belangrijk onderwerp aan bod komt. Er zijn gemeentes - ik kwam de gemeente Almere tegen - die dat op een hele mooie en toegankelijke manier doen en waar je behalve wat meer aandacht van de afdeling Communicatie niet zo heel veel voor hoeft te doen. Dus ik ga ook helemaal niet in op die vijf opties die hier allemaal komen, want die zijn voor mij en ons als VVD op dit moment stap twee. Wij moeten eerst naar stap één kijken: wat wil die burger en hoe gaan we dat bereiken? Ik wil er echt voor pleiten om dat eerst te gaan doen en daaraan koppelend: kijk ook eerst even naar een aantal praktijkvoorbeelden waar gemeentes bepaalde stappen hebben gezet en het resultaat dat ze daarmee bereikt hebben. Als wij een oproep doen bij de VNG, krijgen we een heleboel praktijkvoorbeelden en hoeven we dat wiel echt niet verder gaan uit te vinden.

Fractie Ouderenpartij

Tot zover. Dank u wel voor uw bijdrage. We gaan luisteren naar de Ouderenpartij Kerkrade. Dank u wel, Voorzitter. Ik ben het niet zo helemaal eens met het feit dat er eerst aan de burger gevraagd moet worden wat ze willen. Ik denk dat je toch een bepaalde voorzet moet geven, want anders gaan de burgers van links naar rechts en van A naar Z en kom je misschien nooit ergens in het midden uit. Of er komen zoveel ideeën waardoor je nooit iedereen tevreden kan stellen. Ik denk wel dat elke burger recht heeft om te weten wat wij doen. Ze kunnen dat al heel lang doen, dus wij moeten iets doen om hun met de haren erbij te trekken als wij willen dat ze meekijken. Uit mijn tijd als raadslid, weet ik nog dat er negentien mensen de raadsvergadering bekeken. Als dat zo is, kunnen we dat dan niet beter op een andere manier doen? Bij punt twee zie ik het gebruik van het YouTube kanaal en dat lijkt mij niet zo duur. Dat lijkt mij heel erg fijn en in de provincie wordt het op een YouTube kanaal uitgezonden en zie je heel precies hoeveel mensen kijken. Dus dat lijkt mij wel een hele goede. De raadsleden aan het woord zou toch een goede kunnen zijn, maar dat moeten we niet doen in verkiezingstijd of naar rato van het aantal zetels hoeveel seconden je dan ter beschikking krijgt. Ik denk ook dat we dat dan heel goed droog moeten oefenen en dat het niet echt uitgezonden wordt, want het is al heel snel politiek, heb ik vanavond ook begrepen van onze Voorzitter. Dus dat is wel een beetje moeilijk,

maar daartegenover 'de raad naar buiten' vind ik een belangrijke stap. Laat ons kijken hoe het zit en daar gezamenlijk onze oren te luisteren te leggen. Als we een half jaar de burgers de kans hebben gegeven om datgene te bekijken wat wij aanbieden, zou het wel aangebracht zijn - volgens de Ouderenpartij - om op dat moment één of andere enquête/vraagstelling naar buiten te laten gaan waar de mensen op zouden kunnen reageren. Dus liever eerst een paar voorbeelden over wat er kan, en is het iets makkelijker dan [streektaal 02:07:42] maar dat is de mening van de Ouderenpartij en daar kunnen andere mensen heel anders over denken.

Fractie Burgerbelangen

Tot zover, voorzitter. Daarom hebben we ook meerdere partijen, denk ik. Dank u wel voor uw bijdrage. We gaan luisteren naar BurgerBelangen. Dank u wel, Voorzitter. Een duidelijke terugkoppeling. Er worden twee kleine verbetersuggesties genoemd: de url en het ook onder de aandacht brengen van de vergaderingen. Wat ons betreft kunnen we die direct doorvoeren. Dat is het laaghangend fruit is: wacht daar niet mee, ga dat doen en voer dat door. Ten aanzien van de suggesties: er zijn een aantal suggesties die wij wel heel interessant vinden. Eén van de suggesties die we graag nader onderzocht zouden willen zien, is de suggestie van social media. Een voorbeeld waar wij aan denken is ook om de leden van de vergaderingen nadrukkelijker op bijvoorbeeld de pagina van Beleef Kerkrade of de gemeente zelf te zetten zodat we mensen daar actief naartoe begeleiden. We moeten wel voorkomen dat - als je met een livestream op Facebook gaat werken - er geen discussie ontstaat en mensen tegen elkaar worden opgezet. Daar zien wij geen toegevoegde waarde in. Ik hoor heel veel verschillende meningen over het concept 'raadsleden aan het woord'. Wat ons betreft zou dit een interessante optie kunnen zijn om ook de hele raad het woord te geven. Het zijn nu vaak een beperkt aantal mensen die een publiek gezicht hebben, en wat ons betreft is het ook goed om dat gezicht breder te geven. Dus we zien ook graag een suggestie hoe dat verder vorm zou kunnen worden gegeven. Iets waar wij zelf aan zitten te denken, is bijvoorbeeld per maand één raadslid aan het woord en dat we met elkaar van tevoren bepaalde kaders afspreken zodat er uniformiteit en duidelijkheid is in wat er wel en niet verteld wordt. Als er bepaalde partijen tegen elkaar worden opgezet, schieten we ook de plank mis. Werkbezoeken zou wat ons betreft een goede toegevoegde waarde kunnen zijn. Dat is nu natuurlijk met corona iets moeilijker. Maar dat moeten we zeker doen, denk ik, mits daar een moment voor is. Ik denk niet dat we willekeurig werkbezoeken moeten organiseren, maar daar waar er een toegevoegde waarde is, moeten we dat zeker doen. Wat betreft de overige suggesties, daarin zien we weinig toegevoegde waarde en hoeven wat ons betreft ook niet nader onderzocht te

Fractie PvdA Kerkrade

worden. Tot zover. Dank u wel. We gaan luisteren wat de Partij van de Arbeid daarvan vindt. Voorzitter, allereerst de verbetersuggesties die gegeven worden en ook direct doorgevoerd kunnen worden. Ik denk dat het ontzettend effectief zou kunnen zijn. Als je gaat kijken naar de manier waarop nu nog ruchtbaarheid wordt gegeven aan het feit dat er een bepaalde gemeenteraads- of Commissievergadering is, is dat vaak een feitelijke mededeling dat er een vergadering is. Ik denk dat als wij de burger meer willen betrekken bij datgene wat zich in de raadzaal afspeelt, we veel meer op de inhoud moeten gaan zitten en aankondigen wat er inderdaad besproken zal worden en wat dat voor eventuele gevolgen kan hebben, zodat diegene die mogelijk geïnteresseerd is ook weet dat er op die avond iets besproken gaat worden wat effect kan hebben op iemand of op Kerkrade in het algemeen. Ik denk dat dat vooral de persoonlijke interesse triggert en dat daar heel veel potentie ligt. Daarvoor hoeven we nog niet eens naar de opties te kijken die er al liggen, dit komt er bij, maar daar zou best wel wat energie in gestoken kunnen worden. De vindbaarheid op de website, aankondiging via social media qua tijdstip, datum, manier van kijken en de inhoud, is een heel belangrijke. Ik kom dan met name uit op het woordje begrijpelijke taal die erbij de suggesties staat. Wij weten allemaal wat erin de stukken staat en weten met één woord - bijvoorbeeld Tarievennota - al waarover het gaat. Ik denk niet dat we de kant moeten opgaan om die interesse te triggeren. Kijkend naar de opties die in het stuk staan, zijn wij niet gecharmeerd door het uitzenden via tv. Wij denken dat de kosten niet tegen de baten opwegen en dat de hoeveelheid kijkers en de kosten die daar tegenover staan, niet in verhouding zullen staan. Ik wil niet zeggen dat je dat nooit zou moeten doen, maar ik denk niet dat dat de eerste stap moet zijn. Ik denk dat die kosten beter geïnvesteerd kunnen worden. We denken wel aan - en dat hebben we al een paar keer gehoord - meer effort in social media. Dat kan om livestreams gaan of bepaalde onderwerpen die alsnog achteraf belicht kunnen worden. Ik weet niet op welke manier je dat zou kunnen doen. Het nadeel van social media is dat je via reacties discussies krijgt die wellicht vormen van een gesprek te buiten gaan. Dat zou kunnen. Dat weet ik niet, maar dat wil niet zeggen dat we het niet moet doen maar dat we moeten kijken of het de spuigaten uitloopt of slechts incidenteel gebeurt. Dat is nu eenmaal het teken des tijds, maar wil niet zeggen dat we moeten denken dat iedereen zo in de wedstrijd zit op social media. Het is ook goed om te beseffen dat

het wellicht gaat om een vrij kleine groep terwijl we een hele grote groep toch kunnen bereiken. Ik vind dat we dat altijd in ogenschouw moeten nemen, ook op social media. Dus wij zien daar best wel potentie in. Bij de video's wil ik ook nog even aangeven - dat kan aan onze technische vaardigheden liggen of aan het feit dat we ergens niet van op de hoogte zijn - dat het plukken van video's en het pakken van je eigen bijdrage... het embedden is vrij makkelijk, maar om die video's snel te downloaden naar je eigen inbreng zou volgens mij net iets effectiever kunnen. Fracties kunnen dan zelf ook beter aan de slag met hun eigen kanalen. Ook dat faciliteren we en zou misschien nog wat extra aandacht kunnen krijgen. Optie drie zouden wij voorlopig willen parkeren, gezien de kosten die ermee gemoeid zijn. In een latere fase zou dat aan de orde kunnen komen. Optie vier vinden we een hele interessante. Dat kan via allerlei manieren en in eerste instantie denken we dat het goed is als partijen in de raad maandelijks een platform krijgen via de gemeente waarin iedereen zijn zegje kan doen en op gelijke basis gehoord wordt. Dat hoeft niet beperkt te blijven tot drukwerk en kan ook weer digitaal. Maar dat zou ook voor raads- of Commissieleden kunnen gelden, want het is goed dat iedereen weet wie er in de raad zit. Dat lukt de één wat makkelijker dan de ander. Of iemand is al voor die politiek raakte al wat bekender. Maar het zou goed zijn wanneer dat voor de hele raad geldt, en dan onderstreep ik absoluut zowel coalitie als oppositie. Daarin moeten we gelijke monniken gelijke kappen trekken. Optie vijf vind ik naar mening een redelijke open deur, maar dat ligt misschien aan het feit dat ik vooral ervaringen in de Commissie AZM heb en dat al wel redelijk gebeurde tot maart 2020 en we überhaupt veel minder op de werkvloer konden komen. Mocht daar een verbeterslag mogelijk zijn, is dat een optie. Ik denk dat ik de opties genoemd heb en dit in eerste termijn

Fractie Lokaal Alternatief

voor ons voldoende is. Dank u wel, meneer Gorissen. We gaan luisteren naar Lokaal Alternatief. Mevrouw Bremen. Dank u wel, Voorzitter. Ik zal in dezelfde volgorde blijven als mijn voorgangers. Ons lijkt het een goed idee om toch eens te sonderen bij de burgers. Ik bedoel, wij kunnen het wel invullen maar zitten met een hele andere kijk op het gebeuren, omdat we in het raadswerk zitten en het is heel moeilijk in te schatten waar de burger van buiten überhaupt behoefte aan heeft. Dus dat navragen lijkt ons heel zinvol en eens een enquêteronde doen. Maar dan zou ik het ook graag willen zien als een soort nulmeting om daar na een bepaalde tijd en een aantal verbeterstappen ook eens te gaan kijken of dat dan ook geholpen heeft. De suggestie om bij de collega gemeentes te gaan kijken, vind ik een hele goeie. Waarom zou je het wiel opnieuw uitvinden? We hebben zelf een paar goeie suggesties in het stuk staan waar meteen mee begonnen kan worden. Als je het via de sociale media zou gaan laten lopen, kun je ook nog eens peilen hoeveel interesse erin is. In principe zijn wij voor raadsinformatie via alleen de officiële kanalen. Dat wil niet zeggen dat je daarnaast misschien op één of andere manier nog gaat zoeken naar een mogelijkheid om politieke statements naar buiten te krijgen. Maar vanuit de gemeente zelf om te laten zien wat raad en commissie hier doen, zou het in eerste instantie over de informatie moeten gaan. Wat betreft de tv-uitzendingen - daar moet ik mee beginnen dat is optie één - daar zijn wij niet voor. We weten uit lang verleden dat er gestopt is met de tv-uitzendingen omdat er zo weinig interesse is. Bovendien denk ik dat de doelgroep die weet om te gaan met livestream en het opzoeken via digitale wegen, tegenwoordig veel meer gebeurt dan dat er nog op tv gekeken gaat worden. Dat afzettend tegen de onkosten die daar tegenover staan, die livestream kan je kijken op je iPad op het moment dat je wil en daar kan je ook nog happen uitnemen. Een tv-uitzending moet worden opgenomen anders heb je het al gemist. Dus dat zien wij niet zitten. Wat betreft de sociale media, zien wij wel mogelijkheden. Wat zou helpen naar onze mening, is op een eenvoudige manier de onderwerpen in begrijpelijke taal heel kort aangeven en onder de aandacht van de mensen brengt. Je kunt een hele agenda neerzetten van de Commissie, maar je zou ook één van de hoofdthema's een keer wat meer kunnen omschrijven, waardoor de interesse misschien gewekt gaat worden om het beter te gaan volgen. Ik ben met de heer Gorissen eens dat de bezoeken die wij in het verleden brachten, ons wel al in contact brachten met diverse geledingen. Misschien zou er nog wel een mogelijkheid zijn om dat wat interessanter te maken en bijvoorbeeld bij een werkbezoek een open uitnodiging om een aantal burgers erbij te betrekken. Maar dat is dan voor na corona want dat kan nu helemaal niet. Ook wij zijn het met een aantal andere sprekers eens dat stap één is om eerst even naar de burger te gaan: ga proeven waar behoefte aan is. Want als er helemaal geen behoefte aan is, kun je aanbieden wat je wil, maar wordt er toch geen gebruik van gemaakt.

J. Roland voorzitter

Dat was het in eerste instantie. Dank u wel voor uw bijdrage. Ik geef het woord aan de griffier of de burgemeester. Mevrouw Vestjens, hoofd communicatie, zal in eerste termijn reageren

L. Vestjens ambtenaar

en vervolgens zal ik nog aanvullen. Goed, dan geef ik het woord aan mevrouw Vestjens. Dank u wel, Voorzitter. Dank u wel voor alle van alle inbreng en alle reacties. Goed om te horen dat u in elk geval goed in

de gaten heeft wat het verschil is tussen raadscommunicatie en politieke communicatie, want dat is echt wat we ook hebben proberen neer te zetten in deze discussienota. Ik ga proberen om alle vragen die gesteld zijn samen met de griffier te beantwoorden. Ik begin even met de vraag die door alle fracties wel gesteld is of waar op gereageerd is en dat is verhaal van de behoeftepeiling. Wij hebben daarover nagedacht en het daar ook over gehad met de klankbordgroep. Wat de uitdaging is dat op het moment dat je met een brede behoeftepeiling richting de inwoners gaat, niet alle inwoners zich een beeld kunnen vormen bij wat die betrokkenheid bij de raad is. Op het moment dat je de brede vraag uitzet: wilt u het werk van de raad van de gemeente Kerkrade volgen, kan daar het antwoord 'nee' op zijn, terwijl als wij zeggen: "Bent u benieuwd welke besluiten er de komende maand genomen gaan worden en zou u meer willen weten over deze besluiten en wat dat betekent voor uw directe omgeving?", zou het antwoord 'ja' kunnen zijn. Dus op het moment dat wij met een behoeftepeiling gaan starten - zo hebben wij het ook verwoord onder punt zeven - hebben wij bedacht om concretere informatie te geven: "Op het moment dat de raad kiest voor een tv-uitzending, zou u die dan volgen? Of als de raad kiest om de raads- en Commissievergaderingen uit te zenden via sociale mediakanalen, zou u daarnaar kijken?" Dat zijn concretere vragen. Daarnaast - en dat hebben ook aangegeven onder punt zeven - zullen we ook zeker de open vraag stellen: heeft u zelf nog ideeën als het gaat om het volgen van de gemeenteraad en de Commissie van de gemeente Kerkrade. Wij hebben dus een combinatie van beide voorgesteld. Een tweede vraag die ik voorbij hoorde komen, was: op het moment dat wij gebruik gaan maken van die social mediakanalen, moeten er dan nieuwe kanalen opgezet worden? Nee, dat moet niet. We hebben wel aangegeven dat dat zou kunnen. Op het moment dat je als bestuurlijk orgaan zegt: "Wij willen apart communiceren als gemeente Kerkrade", zou je ervoor kunnen kiezen om kanalen aan te maken die puur en alleen van de gemeenteraad en de Commissies van de gemeente Kerkrade zijn. Maar je kan natuurlijk ook gebruik maken van de bestaande kanalen van de gemeente Kerkrade en daarmee ook van het bestaande netwerk dan wel Beleef Kerkrade en met een bekend of terugkomend format maken we wel duidelijk dat het gaat om raadscommunicatie. Dus het hoeft niet, kan wel en het is een afweging die bij u ligt. Is het mogelijk om vergaderingen te ordenen op onderwerp? Ja, daar kijk ik zo meteen even de griffier voor aan. Ik weet wel dat de mogelijkheid er is om binnen iBabs te zoeken op bepaalde onderwerpen maar wellicht dat de griffier daar nog meer antwoord op kan geven. Hetzelfde geldt ook voor het verhaal van RTV Parkstad. Daar zal de griffier zo meteen ook antwoord op kunnen geven. De VVD gaf aan waarom we niet eerst gaan peilen. Even los van het feit hoe concreet je een vraagstelling kan maken, moet u zich ook wel realiseren dat het een stuk verwachtingsmanagement is. Stel, we zetten een hele open vraag neer en er komt een heel creatief of uitgebreid idee van verschillende inwoners hoe zij de raad zouden willen gaan volgen. En vervolgens concludeert u dat dat niet realistisch is als het gaat om kosten of inzet van de griffie qua capaciteit, zou het zonde zijn dat er een bepaalde verwachting gewekt is bij de inwoners, door die vraag zo open neer te leggen. Dus vandaar dat we hebben gezegd dat wellicht iets wat meer sturen beter is. Ik hoorde bij BurgerBelangen een opmerking over de live stream op Facebook: u bent geen voorstaan van het ontstaan van discussies. Dat begrijp ik. Volgens mij werd het door de PvdA al wat genuanceerd. Het kan zijn dat het niet alleen maar discussies zijn en misschien is het ook een minderheid die dat doet. Ik wil u er wel op attenderen dat social media een interactief medium is. Dus ja, het zou technisch mogelijkheid zijn om op het moment dat we live uitzenden, de reactie mogelijkheid uitzetten. Maar dan doe je het social media gedeelte te kort, want social media is bedoeld om die interactie te bewerkstelligen. Dat wil ik u wel meegeven. Volgens mij heb ik de vragen, voor zover ik die kan beantwoorden, voorbij laten komen en hoor ik graag of de griffier

D.G.M.G. Franssen griffier

daar nog aanvullingen op heeft. Daar gaan we naar luisteren. Dank u wel voor uw bijdrage, mevrouw Vestjens. Griffier, aan u het woord. Dank u wel, Voorzitter. Mijn collega Loes heeft al behoorlijk wat antwoorden gegeven. Nog ter aanvulling op die behoeftepeiling: weet dat op het moment wij deze motie opgepakt hebben en de opdracht liep, ook de burgerpeiling liep rondom het participatieverhaal. Er moest toen de afweging gemaakt worden of je ook nog een onderzoek gaat uitzetten rondom de raadscommunicatie of is dat dan te veel van het goede? Krijg je dat nog goed weggezet. Plus er zat tijdsdruk op en dan zou je al moeten werken met één of andere flitspeiling en dan is het altijd de vraag: hoe zit dat met een respons? Haal je dan een goed beeld op bij je doelgroep? Loes is ook al ingegaan op het verwachtingsmanagement. Het is een afweging geweest en dadelijk moeten we kijken hoe we dat verder moet. Ik hoor hier al meerdere fracties zeggen dat ze het onderzoek graag nog willen laten uitvoeren. Het lijkt me ook hartstikke goed dat je die informatie nog gaat ophalen. Even de vraag aan de raad: gaan we eerst dat onderzoek doen, of gaan we al bepaalde richtingen uit? Daar moet u gezamenlijk over uitkomen. Ons Kerkrade ging even in op de uitzending van de raadsvergaderingen op tv: hoe zit het met zendtijd? Dit zijn prijsindicaties en zoals aangegeven is dit een vooronderzoek en voor iedere optie is er nog wel nader onderzoek nodig. En dat

betekent dat je nadere afspraken moet gaan maken over de prijzen en wat er gebeurt in het geval je maar tien minuten een uitzending hebt. Is die duizend euro dan nog reëel? En wat betekent het als je een hele lange uitzending zou hebben? Daar moet je nadere afspraken over maken en dat vergt nader onderzoek en daar hebben we nog niet concreet met de omroep over gesproken. Ook de bestaande kanalen vergt nader onderzoek. Er werd door de VDD een opmerking gemaakt over dat onderzoek wat aantoont dat maar heel weinig mensen geïnteresseerd zouden zijn om het raadswerk heel actief te volgen. De schrijfsters van de stream bevestigen dat beeld denk ik ook. Als je de eigen kijkers van de ambtelijke organisaties en de politieke kring eraf haalt, zijn de kijkcijfers niet heel erg rooskleurig. Als je kijkt naar de inzet van de bestaande kanalen van de gemeente, naar de hoeveelheid vergaderingen en communicatie die je daarop gaat loslaten, is de vraag of je daarmee niet te veel mensen wil bereiken die daarop niet zitten te wachten. Dat zijn allemaal overwegingen die we willen meenemen in het nader onderzoek. We hebben die knip gemaakt en er zitten heel veel haken en ogen aan. Dan was er nog de vraag over het bundelen van de vergaderfragmenten. Dat kan op dit moment niet. Wij werken nu met iBabs, dat is opgedeeld en Company Webcast zit eraan vast om de uitzendingen te presenteren. Dat is gemaakt op basis van de vergadering en die wordt wel opgeknipt in fragmenten en is gekoppeld aan de agenda. Op basis van de agendapunten kan je makkelijk doorheen de vergadering klikken. Je kan zoeken op sprekers. En tegenwoordig hebben we ook nog de ondertiteling als transcript waardoor je heel makkelijk met een zoekfunctie door bepaalde teksten kan lopen. Dus er zijn verschillende manieren om fragmenten te vinden, maar we kunnen het niet makkelijk en snel bundelen op bepaalde onderwerpen. Dat is de eerste keer dat ik die vraag ook hoor en vanuit de raad kan ik me die vraag enigszins voorstellen, maar ik weet niet of daar vanuit de burgers behoefte aan is. Sinds ik hier griffier ben en in mijn vorige functie als griffiemedewerker bij een andere gemeente, kwamen daar nooit opmerkingen over. Ik ben een beetje bang dat die behoefte minimaal is. Als er vanuit de raad een behoefte is om een dossier op te bouwen met beelden, wil ik dat zeker uitzoeken, maar dat is een hele kostbare ingreep in de capaciteit van de griffie. Dus dat over de technische mogelijkheden om die vergadering te bundelen op basis van beelden. De heer Gorissen vroeg of we de vergaderingen kunnen downloaden. Die downloadmogelijkheid is er wel voor de beheerder op de achtergrond, en ik het bestand door kan zetten naar een archief. Maar aan de buitenkant is dat niet mogelijk, want dan werk je met embedden en dat is gericht op het makkelijk inzetten op je eigen Facebook omgeving, LinkedIn of website. Maar als daar behoefte is om dat te doen middels een download, zou ik dat moeten navragen bij Company Webcast over wat daar de mogelijkheden zijn. Ik zeg dan ook toe om dit even na te vragen. Overall hoor ik verschillende opties en reacties, dus dat is wel een hele interessante voor hoe dit dan verder gaat. Ik ben vooral benieuwd naar de uitkomst en de opdracht die eruit gaat rollen. Volgens mij zijn op dit moment de inhoudelijke vragen beantwoord

J. Roland voorzitter

en ben ik benieuwd hoe de discussie verder gaat. Dank u wel, griffier. Ik denk dat er zeker behoefte is aan een tweede termijn en zoals ik in het begin van de vergadering gezegd heb, ga ik dit doen op basis van handjes opsteken. Ik zie een handje van de heer Hölsgens. Ik zie heel veel handjes maar in volgorde was het eerst

Fractie CDA

de heer Hölsgens, mevrouw Wevers, de heer Scheeren en de heer Struver. Ik begin met de heer Hölsgens. Dank u wel, Voorzitter. Volgens mij miste ik de beantwoording op de vraag naar de meetbaarheid van het aantal kijkers via tv. Dat is van invloed of we die optie überhaupt moeten overwegen.

J. Roland voorzitter

U heeft gelijk. We gaan meteen naar dat antwoord luisteren c.q. of dat gegeven kan worden. Griffier.

D.G.M.G. Franssen griffier

De meerderheid voor tv-uitzendingen op het niveau van de lokale omroep is niet direct mogelijk. Dat zou je via een omweg moeten meten. Wat ik weet - maar dat heb ik niet boven water - is dat in het verleden - en dat maakte ik ook op uit de opmerking van mevrouw Bremen van Lokaal Alternatief - daar wel eens een keer onderzoek naar gedaan is en toen waren de cijfers niet goed, waardoor de raad gevraagd heeft om ermee te stoppen. Dan krijg je de vraag over de kosten en de kijkers die je daar waarschijnlijk mee bereikt. Ik probeer dat ook te relateren aan de live stream en hoe zou je dat dan zelf zien. Dat is een hele moeilijke kwestie, maar we hebben dus geen meetbare cijfers

J. Roland voorzitter

die we continu kunnen opvragen en bijhouden met

Fractie SP

betrekking tot tv-uitzendingen. Dank je wel. Mevrouw Wevers. Dank u wel. Om meteen even bij dat meten aan te sluiten, tv heeft kijkcijfers die je na kan kijken. Dus ik vraag me af of dat misschien tegenwoordig niet veel makkelijker is. Gezien alles digitaal gaat, kan het ook allemaal gemeten worden. Dus dat moet op te lossen zijn. Dank u wel, griffie, voor de heldere antwoorden en de toelichting. We onderschrijven jullie visie en zijn ook tegen een behoeftepeiling op dit moment onder burgers. Ook de Ouderenpartij zei terecht dat je je kunt afvragen wat je daarmee bereikt. Want hoe kun je zeggen of je aan iets behoefte hebt wat er nog niet is? Het gaat er bovendien helemaal niet omdat wij erachter komen wat de burger wil, want dat weten we wel. Iedereen wil namelijk geïnformeerd worden en wil weten wat de gevolgen van beslissingen zijn die wij nemen voor hem of haar. Dus is het aan ons om die informatie op zoveel mogelijk manieren aan te bieden, het zo gemakkelijk mogelijk te maken voor burgers, om ons te volgen, te weten wat we doen, waar en wanneer we ergens over gaan spreken en et cetera. Als het nu hele dure oplossingen waren, zou je nog echt lang kunnen doen over wat je gaat doen maar het zijn relatief goedkope oplossingen, met uitzondering van optie drie die extra mankracht vraagt. Maar nogmaals, wij vinden dat geen probleem. Als we willen weten wat mensen ervan vinden, hadden we ook wel een behoefteonderzoek kunnen doen naar [onhoorbaar] want dat kost tweeënveertig en een half miljoen. Daar vonden we het ook niet belangrijk om te vragen of burgers dat wel wilden. Dus ja, om dat nu te gaan lopen doen over onze informatie, vind ik een beetje achteraf. We hebben een onderzoek, we hebben vijf of zes voorstellen. Daar kunnen we uit kiezen en wij vinden dat fantastisch. Dat mensen vaak niet op de hoogte zijn over wat wij doen, kan er ook mee te maken hebben dat ze er niet aan denken om op tijd die live stream te volgen of dat het dan al weer achterhaald is en et cetera. Ik denk dat het beter is om - zoals de griffie ook voorstelde - eerst een paar opties uit te werken en dan gericht die behoeftepeiling te doen en te vragen: heeft u daarnaar gekeken? Heeft u via de sociale media gekeken of kijkt u via iBabs? Dan kan je concrete vragen stellen en krijg je een concrete antwoorden. Zo'n breed onderzoek, lijkt ons helemaal niet handig. Dan nog even ten aanzien van de partijen: er zijn er een paar die zeiden dat je dan misschien frictie krijgt. Daar zou ik tegen willen zeggen - en misschien is dat ook als ze af en toe denken dat wij kwaad zijn of zo - dat frictie helemaal niet erg is. Frictie is juist goed. Frictie laat namelijk zien dat het ons iets kan schelen dat we betrokken zijn. Frictie en wrijving is ook warmte, moet je maar bedenken. Dus dat is volgens mij juist wat burgers ook helemaal niet zo vervelend vinden. Zolang we elkaar de tent niet uitvechten, mogen we best zeggen waar we het wel en niet mee eens zijn. En kunnen we met hart en ziel uitkomen voor onze eigen standpunten. Ik geloof dat dat de dingen zijn die ik hierover nog wilde zeggen. Wat ons betreft kunnen we leven met de vijf opties. Dank u wel, Voorzitter.

Fractie VVD

Dank u wel voor uw bijdrage. We gaan luisteren naar de heer Scheeren. Dank u wel, Voorzitter. Ik was toch even benieuwd naar de reactie van mevrouw Vestjens of de griffier over de optie om even te kijken bij andere gemeentes hoe die het hebben aangevlogen. Er zijn echt wel een hele hoop voorbeelden over die twee punten aan te pakken die net ook door andere partijen als laaghangend fruit werden aangegeven en een groter bereik te creëren. Daarmee voldoen je aan de behoefte van die mensen die echt geïnteresseerd zijn in die lokale politiek. En nogmaals - dat hoor ik de griffier ook zeggen - uit onderzoek blijkt dat de behoefte hieraan veel kleiner is dan we misschien met z'n allen hier denken. We moeten het vooral faciliteren voor de mensen die op zoek naar die informatie en geïnformeerd willen worden, dat we dat op een toegankelijke en zo eenvoudig mogelijk manier doen. Daar hebben we alle middelen voor in huis. Zijn we van mening dat er meer behoefte is, willen we dat als VVD onderbouwd zien in een verder onderzoek, maar wij hebben daar een sterke twijfel bij. Laten we vooral dat wat we hebben zo toegankelijk mogelijk maken en die twee eerste suggesties direct uitvoeren. Op die vijf opties wil ik inhoudelijk reageren, en er is slechts één die mogelijk interessant kan zijn en dat is social media. Die andere opties zijn meer in de zin van zendtijd voor politieke partijen of terugkeer naar het analoge tijdperk en zien wij niet zitten.

Fractie Ons Kerkrade

Tot zover. Dank u wel. Dank u wel voor uw bijdrage. We gaan luisteren naar de heer Struver en daarna naar meneer Gorissen. Meneer Struver. Dank u wel, Voorzitter. Om nog even terug te komen op eerst een onderzoek te doen bij de burgers: je moet eerst vragen aan de mensen of ze ijs lusten en daarna pas kan je vragen welke smaak ze willen. Als je eerst de laatste vraag doet, krijg je rare antwoorden. Ik begrijp dat het met de Omgevingswet en de eerder afgesproken deadline wat lastig was. Zoals ik heb begrepen, staan er wel meerdere partijen open om die deadline te verlengen en dan zou het mogelijk zijn om toch één of andere peiling te doen. Om terug te komen op wat meneer Scheeren net zei: wij kunnen ons daar wel bij aansluiten. Social media kost op zich niets en kan je altijd implementeren. Die andere opties gaan geld kosten en dan moet je eerst wel weten of er überhaupt behoefte voor is. Willen burgers het misschien ook op een andere wijze hebben? Voordat je geld gaat uitgeven, moet je even kijken of je het niet op een betere manier doen die

burgers veel liever hebben. Ik denk dat die onderzoekspeiling daar wel een beetje bij kan helpen. Dan hadden wij ook nog een opmerking over die werkbezoeken: voor corona deden we die al en hopelijk kunnen we die ook vervolgen als het eindelijk allemaal voorbij is. Wel zouden we de opmerking willen maken dat er wat meer gelet wordt op de tijden van die werkbezoek, als dat mogelijk is. We merken dat mensen vaak heel veel tijdsdruk ervaren, omdat ze overdag op werk zitten - of op school in mijn geval - en in de avond hebben ze ook vaak verplichtingen bij verenigingen, wat het dan ook weer lastig maakt. Misschien kunnen we kijken of we wat met tijden kunnen kunnen regelen. Een laatste vraag die me net te binnenschoot: geldt voor al die opties die nu in deze motie staan een de meeste stemmen gelden aanpak voor in de gemeenteraad of hoe gaat het worden aangepakt? Dank u wel.

J. Roland voorzitter

Op de laatste vraag ik u antwoord geven. Dit is een ontwerpbesluit en de meerderheid zal het ontwerpbesluit moeten goedkeuren. Als dat voor alle vijf punten is, is dat zo. Als punten eruit gefilterd worden omdat ze geen draagkracht hebben,

Fractie PvdA Kerkrade

wordt er ook melding van gemaakt. Ik ga luisteren naar de heer Gorissen. Voorzitter, dank. Over de opties heb ik me zojuist uitgesproken en ik wil mij bij de antwoorden van mevrouw Vestjens aansluiten in die zin dat het gaat om verwachtingsmanagement. Maar ik denk - en ik heb het ook vaker gehoord - dat we eerst moeten starten met een aantal vrij logische manieren van de aandacht en de interesse opwekken en dat we daarna pas mensen moeten vragen of dat de juiste manier is. Maar als je niet weet wat er is, kan ik me voorstellen dat een burger ook niet geïnteresseerd is en dus ook niet geïnteresseerd in de opties die we hier kunnen gaan kiezen. Want als ik terugdenk aan de tijd dat ik net met de lokale politiek betrokken raakte, wist ik ook niet precies wat het allemaal inhield en op me af ging komen. Dat zal dus voor iedereen gelden. En om dan aan al die mensen te vragen: hoe wil je dat we je bereiken, denk ik dat men niet goed weet wat voor antwoord men moet geven. Als wij nu gaan starten met het uitrollen van een aantal opties en we slagen erin om op een aantal manier duidelijk te maken hoe we de dingen doen, wat we doen en wat er besproken wordt, denk ik dat een raadpleging veel logischer is. Ik ben het niet eens met de opmerking van de SP dat we dat ook bij andere dingen waarin we geld gaan investeren moeten gaan doen, want daar gaat het om een inhoudelijk beslispunt waar we mensen betrokken bij willen krijgen. Hier gaat het over het voorstadium van het betrokken krijgen. Dus ik vind daar echt een wezenlijk verschil in zitten. Desondanks vind ik dit niet het moment om die raadpleging te gaan doen. Dus ik denk dat we flink aan de slag moeten en moeten starten met een aantal zaken waar we een redelijk breed draagvlak voor moeten krijgen. Daarna pas moeten we gaan kijken of we dat moeten aanpassen. Dat is de manier waarop wij in de wedstrijd zitten. Tot zover. Dank u wel. Ik zag mevrouw Wevers die wil reageren.

Fractie SP

Ik geef u nu het woord en dan gaan we daarna naar mevrouw Bremen. Mevrouw Wevers. Ik wilde tegen Ons Kerkrade zeggen: die vergelijking over ijs gaat een beetje mank. Als je nog nooit van ijs hebt gehoord of niet weet wat ijs is, kun je ook geen behoefte krijgen aan ijs. Het gaat niet over die smaken. Je moet eerst weten wat er is, voordat je een behoefte kunt krijgen. Dat is onze opmerking daarover. Ten aanzien van meneer Gorissen: dat was een goed pleidooi en daar kunnen we ons bij aansluiten. Maar hij heeft ons blijkbaar niet goed begrepen. Wij zouden dat wel willen bij elk onderwerp en daarover ook een referendum willen. Maar daar ging mijn opmerking niet over. Toen hebben we de burgers ook niet geïnformeerd, en nu het gaat over burgers informeren, gaan we eindeloos blijven onderzoeken waar burgers behoefte aan hebben, terwijl je toch grotendeels ook wel zelf kunt invullen dat ze geïnformeerd willen worden? Wij vinden dat hypocriet, want als we het zo belangrijk vinden wat die burgers vinden of willen, vragen we bij mega objecten en mega plannen ook wat ze willen. En dat hebben we ook niet gedaan, dat waar mijn opmerkingen over ging.

Fractie PvdA Kerkrade

Mag ik daar kort op reageren, Voorzitter? Ik snap dat dat meteen weer een reactie van meneer Gorissen naar voren haalt. Meneer Gorissen, aan u het woord. Dank, Voorzitter. Ik wilde niet reageren maar toen viel het woord hypocriet en toen dacht ik: dat triggert toch om daarvan iets te vinden. Ik vind dat namelijk de vergelijking tussen deze raadpleging vooraf en een raadpleging over de inhoudelijke besluiten wel degelijk anders. Wat we willen is dat bij alle besluitvorming burgers beter betrokken zijn, in ieder geval de burgers die daar mogelijk interesse voor hebben. Dat zijn we aan het onderzoeken en daar hoort dus ook besluitvorming bij over omvangrijke projecten die ze veel geld vragen. Maar om nu te zeggen dat je bij een investering van één, twee of tien miljoen je niet eerst naar de burgers gaat en dat dat hypocriet is... ik dacht

bij de inbreng van de SP dat we op één lijn lagen, maar dat blijkt dan toch wat verder uit mekaar te liggen. Dank u wel, meneer Gorissen. Ik wacht nog twee seconden. Ja, toch een reactie.

Fractie SP

Nee, we zijn het eens. Dank u wel, meneer Gorissen. Over dat ene puntje zijn we het niet eens, maar over de behoeftepeiling wel. Dus laten we nu eventjes de rijen gesloten houden, want ik wil nog even van het moment genieten dat we met de Partij van de Arbeid op één lijn zitten. Dat ligt aan de instelling en kan vaker gebeuren. Dank u wel.

Fractie Lokaal Alternatief

Ik wilde niet het verwijt krijgen dat ik u niet de gelegenheid had gegeven om te reageren, dus zodoende. Dan gaan we nu luisteren naar mevrouw Bremen. Dank u wel, Voorzitter. Ik ben het met meneer Gorissen eens - ik wil niet stoken in het huwelijk tussen die twee partijen - maar dat de vergelijking met VIE compleet mank is. We hebben het hier over burgerparticipatie, deelname, activering en dan ga je degene waar het om gaat niet betrekken in waar je naartoe wil. Dat is een hele vreemde. Ik denk dat je twee dingen tegelijkertijd zou kunnen doen. Datgene wat heel makkelijk te realiseren is: de verbeterpunten, dat wat we hebben optimaliseren. De sociale media, die niet veel tijdsinvestering en middelen kost, oppakken. Wat mij betreft, het moet ook van twee kanten. Je kunt de mensen niet dwingen ijs te eten als ze dat niet willen. Je kunt ze wel voorzetten. Ik zou ervoor opteren - dat is ook niet veel werk- en dan heb je misschien toch wat input: als iemand echt wil deelnemen, leest u die ook VIA en die informatie. Als die daar al niet mee begint, denk ik dat we heel hard kunnen roepen, maar dan wordt het niks. Dus ik stel voor om in de VIA een oproep te doen, heel open, om suggesties te laten sturen naar de gemeente voor de verbetering van de communicatie met de burgers en eens kijken wat dat oplevert. Dat is dan niet duur, niet tijdrovend qua tijdsinvestering en dan kun je kijken wat je ophaalt. Ik vind het een hele vreemde als je voor de mensen... mevrouw Wevers weet precies wat de mensen willen weten. Ik vind dat knap. Ik vraag me af of dat zo helder is? Dus ik ben ervoor om het te vragen. Dank u wel. Goed, mevrouw Wevers wil daarop reageren.

J. Roland voorzitter

Ik wil ook wel een afspraak met mevrouw Wevers maken.

Fractie SP

Ik heb ook wel een paar dingen waar ik in geïnteresseerd ben waarvan ik wel zou wel weten hoe ik daarover denk. Mevrouw Wevers, aan u het woord. Ik zeg niet dat wij weten wat de burgers willen. Maar zoals mevrouw Bremen het zelf zegt: je moet ze wel eerst op een spoor zetten. Dat is precies wat wij willen. Al die opties die we hebben, kosten niet veel geld en zijn relatief goedkope opties met uitzondering van die eerste. En als je ze tijdelijk uitvoert, is het allemaal niet duur. Dus ik zie het probleem niet en pas dan kun je goed vragen: vond u het lekker wat u hier allemaal heeft gekregen? Heeft u het überhaupt gezien wat u er allemaal is voorgeschoteld? Misschien is er u iets ontgaan en bieden we het nog een keer aan. Dus op die manier zou je dat kunnen doen. Ik weet niet wat u zei over VIE, maar het leek mij toch heel logisch dat je dat wel gaat vragen bij dat soort grote projecten. Ik denk dat ik daar niet goed begrepen heb wat u daar zei, maar volgens mij sprak u zichzelf daar tegen. Volgens mij was dat het of heb ik nog een vraag laten liggen? U heeft geen vraag laten liggen, want u heeft al heel veel vragen gesteld.

Fractie Lokaal Alternatief

Tenminste dat denk ik nu te weten. Maar ik denk dat mevrouw Bremen nog even wil reageren, dus ik geef nog even het woord aan mevrouw Bremen. Dank u wel, Voorzitter. Het gaat erom dat de vergelijking met VIE een manke is in het kader van betrekken. Natuurlijk moet je met met je burgers contact houden en ook daar moesten ze betrokken zijn. Daar gaat het niet om, maar om deze twee zaken naast elkaar te vergelijken, is een complete manke en dat wilde ik aangeven. En we hebben al een aantal gangen voorbereid. Ik bedoel, we zitten op de live stream, we publiceren in de kranten, dus je zou kunnen vragen of dat er daar gegeten wordt

J. Roland voorzitter

en of ze liever een andere toetje hebben. Duidelijk. Voordat ik ga afsluiten, gaan we luisteren naar de beantwoording van de tweede termijn. Ik zag mevrouw Vestjens net meeschrijven met bepaalde dingen.

L. Vestjens ambtenaar

Dus ik wil haar eerst het woord geven en daarna geef ik het woord aan de griffier. Dank u wel, Voorzitter. Twee zaken waar ik nog even op wil reageren. De opmerking van de heer Scheeren om niet het wiel opnieuw uit te vinden, dat is het laatste wat we willen doen. Met het bekijken van de opties, vinden we ook niet

opnieuw het wiel uit, maar gaan we vooral heel goed rondkijken wat voor mogelijkheden er zijn. Dus dat zullen we ook zeker doen. Om in de metafoor van het ijs te blijven: wat we probeerden te zeggen is dat we niet gaan vragen of ze ijs lusten, maar als je gaat vragen of men een dessert lust komt de vraag misschien terug: wat bedoel je met dessert? Bedoel je ijs, een kaasplank? Daarvan zeggen wij: "Ga concreet aangeven wat de opties zijn en dan krijg je ook een concreet antwoord." Dat is de suggestie die wij in de discussienota hebben we willen doen. Tot zover van mij, Voorzitter.

D.G.M.G. Franssen griffier

De vraag bij deze of de griffier nog vragen had die ik eventueel gemist heb? Ik wil nog even kort reageren. De besluiten die de raad nu gaat nemen, zijn erop gericht om het nader uit te werken. Ook al kiezen jullie een paar opties, dan betekent dat alleen nader uitwerken en eventueel een toetsen aan de hand van een behoeftepeiling. Maar dat betekent dus niet dat jullie instemmen met die variant. In de nota van toelichting is het ook omschreven dat sommige varianten nog wel iets vereisen. De griffie is maar met tweeëneenhalve Fte en de communicatieafdeling is ook beperkt. Met sommige dingen moeten we wel terugkomen naar de raad. Dus dat even vooraf. Ik hoor ook een aantal varianten op het hetgeen wat er nu ligt en het staat jullie altijd vrij om te amenderen. Ik heb verschillende opties en voorstellen horen langskomen. Wees vooral vrij om te amenderen. Als iemand dat als suggestie wil oppakken, is de griffie bereid om daarin te ondersteunen. Zelfs bij eigen voorstellen, dat is geen enkel probleem. Even terugkomend op de werkbezoeken: ik heb geluisterd naar wat iedereen zei. Laat het werkbezoeken 2.0 worden. Dus niet alleen maar overdag een werkbezoek georganiseerd vanuit de gemeente als er iets is, maar laat vooral ook de gemeenschap jullie uitnodigen. Wat speelt daar? Wat is er aan de hand? Betrek burgers. Het was een goede suggestie van mevrouw Bremen: betrek daar burgers bij. Kijk of mensen kunnen aanhaken. Zo krijg je wellicht ook die verbinding gerealiseerd. Die component is vooral gericht op de verbinding en doorontwikkelen van die werkbezoeken. Dat wou ik nog meegeven. Wat we opvalt is dat sommige achteraf een onderzoek willen. In het voorstel hebben wij een behoeftepeiling op het moment dat jullie opties hebben en een open vraag stellen. Er zijn verschillende opties en ga amenderen als jullie daarmee iets willen doen, zodat er duidelijkheid komt

J. Roland voorzitter

in de voorstellen die er liggen want de raad moet wel een besluit nemen. Tot zover, Voorzitter. Dank je wel. Normaal maak ik nooit tijdens vergaderingen opmerking als raadslid, maar dat wil ik nu wel doen ten aanzien van de werkbezoeken. Mijn ervaring is - en ik zit dan in meerdere commissies en er zijn dan ook meerdere werkbezoeken - dat het ook heel vaak zo is dat er werkbezoeken georganiseerd worden waar weinig mensen aan deelnemen. En dat is ook een keiharde waarheid en dan vraag je je ook vaak af: organiseren we dit dan om het te organiseren of is er daadwerkelijk interesse? Voor de mensen die het organiseren, is het heel slecht

Fractie Ouderenpartij

om daar dan niet op bezoek te gaan. Ik zie dat mevrouw Fischer daarop wil reageren. Mevrouw Fischer. Dank u wel, Voorzitter. Ik wil daarop heel eventjes op reageren, en wel in zoverre dat ik denk dat de tijdstippen waarop de bezoeken plaatsvinden misschien moeilijk zijn, want de meeste mensen werken overdag. Als je dan naar een werkbezoek gaat, zullen ze ook geen overuren maken omdat de raad van Kerkrade op bezoek komt. Misschien zou het een idee kunnen zijn dat je bijvoorbeeld werkbezoeken probeert op vrijdagmiddag te plannen. Stel dat er dan een werkbezoek komt, weet je wel van tevoren dat het op een vrijdagmiddag is. Misschien dat dat helpt om het toch een beetje te kanaliseren, want ik denk niet dat het een desinteresse is vanuit de meeste van onze raadsleden. Dat wilde ik

J. Roland voorzitter

even zeggen. Het is altijd goed dat je de knuppel in het hoenderhok gooit, want u geeft nu een suggestie die wellicht in de voorafgaande jaren ook wel eens een keertje gegeven had kunnen worden: organiseer het op een ander tijdstip zodat we allemaal kunnen bijdragen. Dus dank van mijn kant alvast voor deze goede suggestie van u. Goed, dames en heren, ik wil tot afsluiting komen van dit stuk. Ik moet eerlijk zeggen dat ik er als voorzitter geen rode draad in kan knopen. Er zijn partijen die toch aan de mensen vooral willen vragen: lust je ijs? En kom dan naderhand met de smaak. Anderen zeggen: "We hebben ijs en we weten dat je dat wellicht lust. We weten het zeker dat je dat lust. Dus geef ons nu nog de smaak om het te vullen." Dus het wordt moeilijk, dames en heren, om daar een besluit over te maken. Dus ik denk dat ik kan concluderen dat dit een bespreekstuk wordt, want u wilt daar zeker nog een keer met uw achterban over praten.

11 Motie stemhulp

J. Roland voorzitter

Ik wens u heel veel succes om tot een oordeel te komen en hiermee sluit ik dit agendapunt af. Dames en heren, dan hebben we het laatste agendapunt van vandaag, agendapunt elf: de motie stemhulp. Ik heb vanmorgen alle fractievoorzitters een appje gestuurd met de mededeling dat deze motie er aankwam en gingen afwijken van het seniorenconvent omdat we daar al besloten hadden om dit niet te doen. Maar gezien de coronasituatie op dit moment, worden de verkiezingen misschien heel anders. Ik wil het woord geven aan mevrouw Bremen om de motie toe te lichten,

Fractie Lokaal Alternatief

zodat u dat mee kunt nemen in uw besluitvorming. Mevrouw Bremen. Dank u wel, Voorzitter. Het is zo dat gezien de ontwikkelingen op dit moment wat corona betreft, zaken toch in een andere vorm gaan dwingen, denken wij. Daarnaast is de stemwijzer ook gratis ter beschikking gekomen en zoals u hebt kunnen lezen in de links - die zijn meegestuurd - blijkt uit wetenschappelijk onderzoek van zowel de universiteit Tilburg als Amsterdam, dat met name de zwevende kiezer hierdoor wat meer houvast krijgt en eerder zal gaan stemmen, waardoor de burgerbetrokkenheid - en daar hadden we het net de hele tijd over - vergroot wordt. Ik denk dat we die kans niet moeten laten liggen. De kiezer die vasthoudt aan een bepaalde partij, prima, die ga je echt niet over de streep halen. Is ook niet nodig, maar het zijn juist degenen die het niet weten en zoekende zijn, je hiermee een dienst zou kunnen bewijzen. Ik neem aan dat het niet nodig is dat ik de hele motie voorlees.

J. Roland voorzitter

Wat mij betreft hoeft dat niet. Ik kan me wel voorstellen dat - zoals de heer Geers ook aangaf in de opening van zijn betoog - je hier met je fractie nog een keer over wil denken. Dus ik wil voorstellen: mocht iemand nu vragen hebben aan de indieners van de motie, deze vragen te stellen, dit terug te mee te nemen naar de fractie en voor de raadsvergadering daar een besluit over te nemen. En mochten er mensen zijn die deze motie mee willen indienen, kunnen ze dat ten alle tijden van tevoren aangeven. Als er vragen zijn is er bij deze de mogelijkheid.

Fractie VVD

Ik zie een handje van de heer De groot. Meneer De Groot. Dank u wel, Voorzitter. Een vraag die bij mij speelt omdat ik het onderzoek heb geraadpleegd waarover in de motie gesproken wordt: beseffen de indieners van deze motie zich ook dat er wat valkuilen worden benoemd ten aanzien van de kiezers die wellicht een bepaalde kant worden opgestuurd als het gaat over een stemadvies. En dat is ook duidelijk in het onderzoek te lezen. Misschien wordt deze motie rijker om eens te bekijken of je niet tot een soort doelgroepenbenadering over zou kunnen gaan en zaken zou moeten verzinnen om dat waar de partijen in Kerkrade voor staan, op één of andere manier makkelijke manier onder de aandacht te brengen. Ik denk dat iedere Partij een prachtig verkiezingsprogramma heeft samengesteld waar men kennis van kan nemen. Dat zou ons inziens - op dit moment als eerste reactie - een betere zaak zijn. Wilt u reageren, mevrouw Bremen?

Fractie Lokaal Alternatief

Mevrouw Bremen. Ik heb die zinsnede in de onderzoeken ook lezen, maar dat heeft dan vooral te maken met de zinsformulering: kan je die op een negatieve of gewone manier - en daar kan je heel alert op zijn - formuleren? We hebben al jaar en dag gewerkt met verkiezingsprogramma's en items enzovoorts. Maar dit gaat een stukje verder en mensen kunnen ook zelf onderwerpen aandragen die ze interessant vinden om de mening van de partijen te horen. Door deze manier van werken, kan je juist dat fijnere onderscheid tussen de verschillende partijen wat helderder op het netvlies krijgen. En dat is het grote voordeel.

Fractie VVD

Meneer De Groot, wilt u daar nog op reageren? Ook daarover zegt het onderzoek dat er een aantal valkuilen zijn als je mensen daarop laat reageren. Er zijn voorbeelden van ongelofelijk intimiderend gedrag en reacties. Daar hoeven we niet bang voor te zijn, maar ik wil dat wel benoemen als een valkuil waar je ook mee te maken gaat krijgen. We weten in welke tijd wij leven, waarin mensen niet meer schuwen om ook ongenuanceerde opmerkingen te maken binnen dit gremium. Dus ik benoem maar eens een valkuil waar je natuurlijk

J. Roland voorzitter

ook rekening mee moeten houden. Goed, ik roep u op om van gedachten te wisselen met de indieners van de motie. Misschien bent u ook genegen om deze motie te steunen. Als mede-indiener van deze motie, ontvangen wij graag van u reacties. Ik zie verder geen handjes.

12 Lijst van toezeggingen

J. Roland voorzitter

Dit was duidelijk en we kunnen dit afsluiten. We zien graag de reacties van alle partijen tegemoet. Dames en heren, dan kom ik aan agendapunt twaalf:

13 Rondvraag

J. Roland voorzitter

de lijst van toezeggingen. Heeft daar nog iemand op- of aanmerkingen over? Niet. Dan gaan we naar agendapunt dertien en dat is de rondvraag.

14 Sluiting

J. Roland voorzitter

Als er niemand meer is voor de rondvraag, sluit ik deze vergadering op één minuut voor tien en dank ik u voor de goede discipline en wens ik iedereen nog een prettige avond. Dank u wel.